

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Bibliotekaren

Nr 12 - Desember - 2011

Landsmøtet i BF:

Kursen satt for tre år fram

Ungdom er blitt
dårligere til å søke
etter god informasjon

Wimp som modell
for digitale bibliotek?

Innhold

Lederen har ordet

side 3

Ryddig landsmøte

Bibliotekarforbundet gjennomførte sitt 8. landsmøte på Gardermoen 10. - 11. november. Selve landsmøtet 11. november fattet viktige vedtak og valgte nytt forbundsstyre, med gjenvalg av Monica Deildok som forbundsleder.

6

Wimp som modell for digitale bibliotek?

Aftenposten-journalist Per Kristian Bjørkeng ser muligheter og utfordringer i en framtid med færre bokhyller.

10

Paneldebatt: Bibliotekarer i en digital verden	side 15
Liv Sæteren om Nye Deichman	side 17
Nasjonalbibliotek i endring med ny direktør for bibliotekutvikling	side 18
Tinnesand fra NBF til NB	side 19
Biblioteksjefstillingen i Drammen er endelig utlyst!	side 22
Nytt fra BIBIN: Status for prosjekter i kompetanseheving	side 24
Karis kalender: Profesjoner og paradigmer	side 26
Nytt fra dokvit: Dokvit For 15 år siden	side 28
Slik Jan-Egil ser det: Nå har vi vaska golvet	side 30
Ny dansk kulturminister møtte biblioteksjefene	side 31
Utredning om litteraturpolitiske virkemidler i Europ	side 32
Finnes det en nordisk modell?	side 33
Redaktørens spalte: Et landsmøte som fungerte	side 40

TIDEMANN **BIBLIOTEKSYSTEM®**
Logisk og brukervennlig

Rimelige priser på system
og vedlikehold...

BIBLIOTEKSERVICE AS

Pb. 9102, 3006 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147 / ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør

Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6800 FØRDE

Telefon: 91 31 80 01

Faks: 99 76 22 12

Epost: erling.bergan@bibforb.no

Abonnement

Kr. 290 pr. år betales til BFs konto 6039.05.64093.

Merk innbetalingen *Abonnement*. Henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat: bf@bibforb.no eller tlf. 48 02 09 00.

Annonsepriser:

1/8 side	kr.	900
1/4 side	kr.	1600
1/2 side	kr.	2400
1/1 side	kr.	3600

Stillingsannonser:

1/8 side	Gratis
1/4 side	kr. 600
1/2 side	kr. 1400
1/1 side	kr. 2600

Mva. kommer i tillegg.

Annonseprisene gjelder både farger og svart/hvitt. Det kan gis rabatt ved samlet bestilling av flere annonser. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan 2012

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	21. desember	11. januar
2	25. januar	8. februar
3	22. februar	7. mars
4	21. mars	4. april
5	25. april	9. mai
6	23. mai	6. juni
7	20. juni	4. juli
8	11. juli	25. juli
9	29. august	12. september
10	26. september	10. oktober
11	24. oktober	7. november
12	21. november	5. desember

Trykk:

Merkur-Trykk AS, Oslo

Ansvar

Usignerte artikler står for redaktørens regning. Bladet er Creative Commons-lisensiert.

Forsidefoto:

Lederen har ordet

Takk for ny tillit!

Det er godt å kunne gyve løs på en ny periode som forbundsleder i Bibliotekarforbundet.

Det er spennende tider, og bibliotekarprofesjonen har mange utfordringer. Jeg tenker da først og fremst på den digitale fremtiden. På landsmøtseminaret fikk vi belyst dette temaet: «Bibliotekarer i den digitale verden», fra flere vinkler. Noe av det som gjorde sterkest inntrykk på meg i løpet av denne dagen, var 80-20-resonnementet til spesialbibliotekar Mona Magnussen ved Universitetet i Tromsø. Hun fortalte at mens omlag 80 % av det nye materialet som kjøpes inn til samlingene ved universitetsbiblioteket er digitalt, blir omlag 20 % av bibliotekarenes arbeidstid brukt på denne delen av samlingen. Magnussen setter sannsynligvis problemstillingen på spissen, når hun bruker slike prosenttall. Men

hun har et godt poeng. Hvis 20 % av bibliotekarenes arbeidstid brukes på 80 % av materialet, vil følgelig 80 % av arbeidstiden bli brukt på 20 % av materialet. Når vi vet at fremtiden er digital, og at det er et uomtvistelig faktum, er det etter min mening urovekkende at 80 % av arbeidstiden til bibliotekarer brukes til å kjøpe inn, katalogisere, formidle og holde orden på den delen av samlingen som ikke er fremtiden.

Usvikelige tro på bibliotekarers kompetanse

Trond Gabrielsen, avdelingsleder i Centerpoint, formidlet et helfrelst bilde av bibliotekarers kompetanse, og kunne i etterkant av selve paneldebatten fortelle at han slettes ikke forsto hvorfor bibliotekarer ble værende i offentlige bibliotek. Skal vi tro han og hans usvikelige tro på bibliotekarers

kompetanse har vi alle en framtid innen prosjektbasert informasjonsledelse i det private næringsliv.

Gabrielsen kan ha et poeng, for der vår søsterorganisasjon i Danmark har relativt mange medlemmer i privat sektor, har vi forsvinnende få. Dette gjør det naturlig å tenke at vi i Norge har et potensielt, men urealisert, arbeidsmarked i privat sektor for bibliotekarer.

Med hjertet i de offentlige bibliotekene

Mange vil nok tenke at det er vel og bra at bibliotekarer er en spennende profesjon for flere enn de tradisjonelle arbeidsgiverne i offentlig sektor. Men mange vil samtidig føle at bibliotekarenes hjerter, vårt samfunnsvirke, vårt «kall» ligger i de offentlige bibliotekene. At det ligger i folkebibliotekenes folkeopplysning og levekårsutjevning, i fagbibliotekenes utdanning av fremtidige akademikere og bidrag til viktig forskning, for ikke å snakke om i skolebibliotekene, og i arbeidet med barn og unges læring og grunnlag for livsmestring. Derfor foregår det foreløpig ingen «flukt» fra de offentlige bibliotekene over i privat næringsliv.

Landskapet vil endre seg

Og når vi snakker om og diskuterer den digitale fremtiden er bibliotekarer først og fremst opptatt av å trygge bibliotekenes rolle. Verden blir digital, men det fysiske biblioteket skal bestå, mener vi. Og det har vi naturligvis rett i. Det fysiske biblioteket har mange kvaliteter som ikke kan digitaliseres. Det er ingen grunn til å gi opp kampen om bibliotekrommet som en av demokratiets viktigste bærebjelker, også i den digitale fremtiden. Det er ingen grunn til å tro at bibliotek i of- ▶

” Ettertraktet kompetanse har naturligvis mye lettere for å bli hørt, for å kunne levere premisser, enn kompetanse som ikke er ettertraktet. Og derfor er en utvikling av bibliotekarers arbeidsmarked i den private sektor en styrke for profesjonen, en styrke som også kan komme til å få overslag inn i offentlig sektor, og i utviklingen av bibliotekarenes yrkesroller på de tradisjonelle bibliotekararbeidsplassene. ”

- ▶ fentlig sektor vil komme til å opphøre å eksistere. Men det er grunn til å tro at landskapet vil endre seg. Og derfor må vi ta inn over oss Magnus-sens 80-20-resonnement, og bruke det som et utgangspunkt for å tenke alvorlig gjennom hvordan bibliotekarprofesjonen skal posisjonere seg i det digitale samfunnet.

Markedsverdi er et levende kriterium

I denne sammenhengen er Trond Gabrielsens lovprising av bibliotekarenes kompetanse velkommen. Det er ingen motsetning mellom å utvide profesjonens arbeidsmarked, samtidig som vi utvikler bibliotekarenes rolle i vårt tradisjonelle arbeidsmarked i takt med økende digitalisering. Snarere tvert i mot! Markedsverdi er et høyst levende kriterium også i arbeidslivet. Likelønnskommisjonens utredning fra 2008, sier tydelig at en av årsakene til mindrelønnsutviklingen for profesjoner

som sykepleiere og bibliotekarer, er fraværet av konkurransen om arbeidskraften med det private marked. Når ingeniører ikke har de samme problemene med å skaffe seg høye lønninger i det offentlige, så er det fordi at deres arbeidskraft er ettertraktet i det private arbeidsmarked, hvilket driver lønna, også i det offentlige, oppover.

Ettertraktet kompetanse har naturligvis mye lettere for å bli hørt, for å kunne levere premisser, enn kompetanse som ikke er ettertraktet. Og derfor er en utvikling av bibliotekarers arbeidsmarked i den private sektor en styrke for profesjonen, en styrke som også kan komme til å få overslag inn i offentlig sektor, og i utviklingen av bibliotekarenes yrkesroller på de tradisjonelle bibliotekararbeidsplassene.

Spennende hvordan bibliotekarene utvikler seg

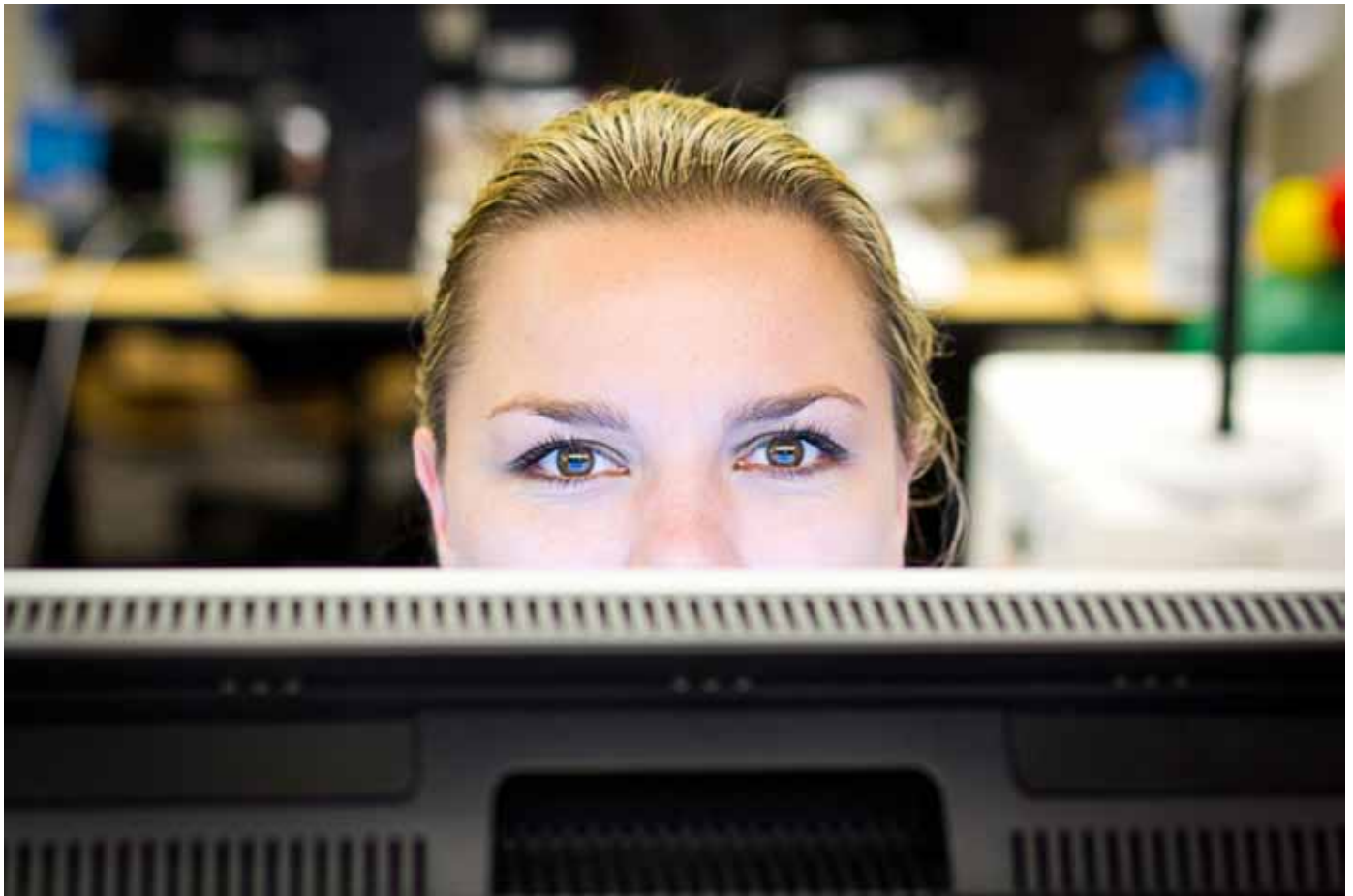
Det er spennende å se hvordan arbeidsmarkedet for bibliotekarer

utvikler seg i de kommende årene, men det er ennå mer spennende å se hvordan bibliotekarene utvikler seg. Jeg er sikker på en ting: At både profesjonen og arbeidsmarkedene er i endring. Det skremmer meg ikke.

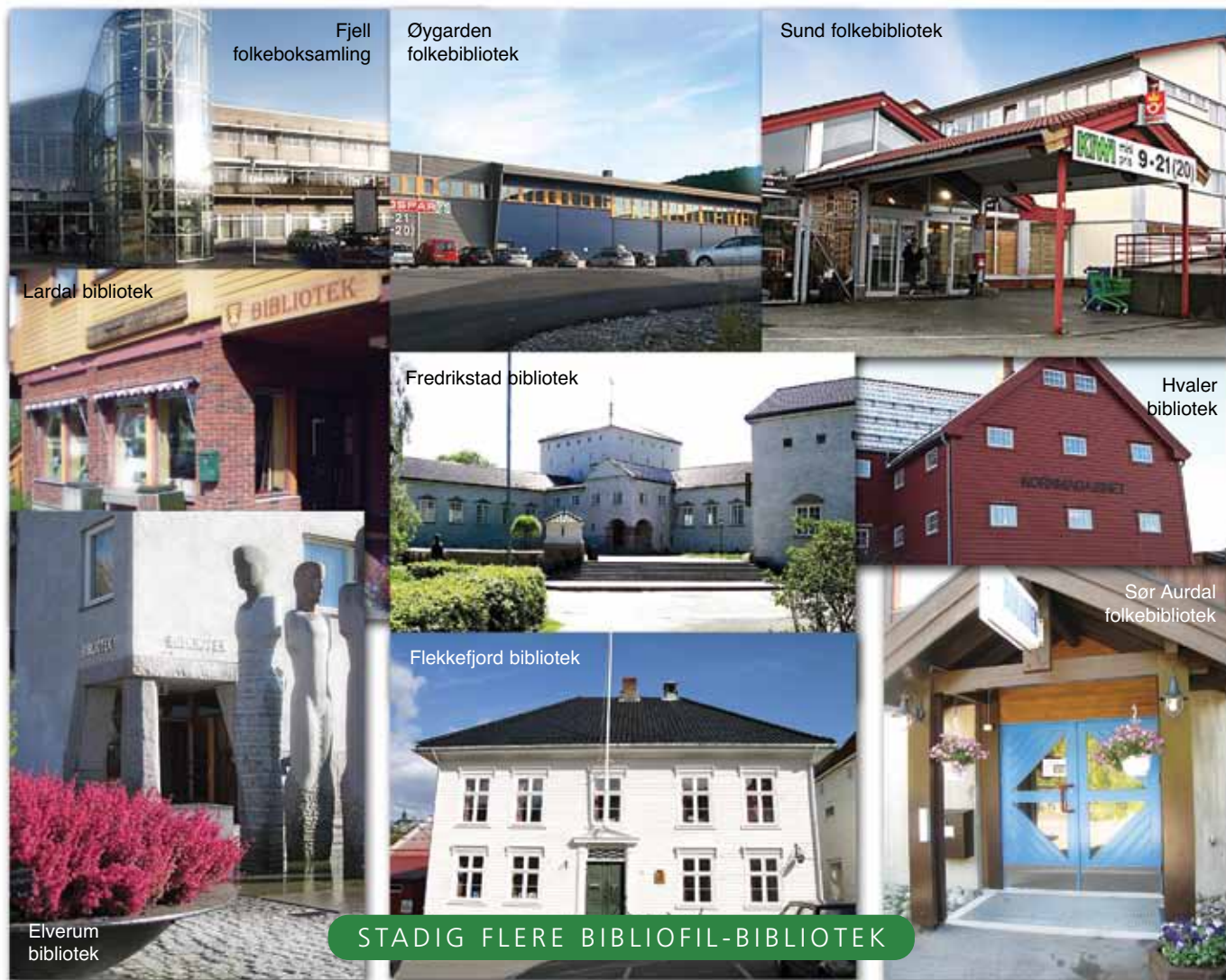
Det som ville ha skremt vettet av meg, ville vært dersom det ikke hadde vært i endring.

Det er spennende tider, jeg gleder meg.

*Monica Deildok
Forbundsleder*

Verden blir digital, men det fysiske biblioteket skal bestå, slår gjenvolgt forbundsleder Monica Deildok fast. - Det fysiske biblioteket har mange kvaliteter som ikke kan digitaliseres, hevder hun, og går til kamp for bibliotekrommet som en av demokratiets viktigste bærebjelker, også i den digitale fremtiden. Men hun ser at landskapet vil endre seg, og oppfordrer oss til å tenke alvorlig gjennom hvordan bibliotekarprofesjonen skal posisjonere seg i det digitale samfunnet. (Illustrasjonsfoto: Mefoody/CC)

Takk for nok et fremgangsrikt Bibliofil-år

Vi vil gjerne rette en takk til alle bibliotek som har brukt Bibliofil i mange år. Dere bidrar til at vi kan utvikle ny funksjonalitet og enda bedre arbeidsrutiner i Bibliofil.

Takk også til alle som har valgt å satse på våre RFID-løsninger, med tett integrering i Bibliofil. Morsomt at produktene Alma, Ask, Knut, Mjølner, Odin, Sif og Thor slår an i bibliotekene!

Tusen takk også til de nye bibliotekene som har valgt å satse på Bibliofil for framtida. Det har blitt mange nye medlemmer i

“Bibliofilfamilien” de siste årene, og det gir oss enda bedre grunnlag til å videreutvikle funksjonaliteten.

Til slutt også litt skryt til Biblioteksystem-leverandørene, et samarbeid som muliggjør utvikling av nye felles publikumsløsninger i norske bibliotek. Synlige resultat er blant annet Nasjonale lånekort og vårt Norgeslån, som stadig blir mer brukt.

Vi i Bibliofil vil fortsatt vårt arbeid for å gi bibliotekene stadig bedre løsninger!

BIBLIOFIL[®] levert av

Bibliotek-Systemer As. Postboks 2093, 3255 Larvik

Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: <http://bibliofil.no> E-post: firmapost@bibliofil.no

Ryddig landsmøte med noen viktige og gode debatter

Bibliotekarforbundet gjennomførte sitt 8. landsmøte på Gardermoen 10. - 11. november. Landsmøteseminarer 10. november hadde fokus på bibliotekarenes rolle i den digitale verden. Selve landsmøtet 11. november fattet viktige vedtak og valgte nytt forbundsstyre, med gjenvalg av Monica Deildok som forbundsleder.

*Tekst & foto: Erling Bergan
Redaktør*

Landsmøteseminarer kan du lese om i en annen artikkel i dette bladet.

Selve landsmøtet 11. november åpnet med hilsen fra YS-leder Tore Eugen Kvalheim, før hele den sedvanlige liste med saker som gir et nytt forbundsstyre marsjordre for de neste tre årene ble behandlet. Kvalheim tok utgangspunkt i den urolige økonomiske situasjonen i Europa, og hvordan dette etter hvert slår inn over Norge. – Vi må stikke fingeren i jorda og innse at vi ikke er en øde øy i verden, vi er påvirket av det som skjer utenfor vårt lands grenser i en eller annen grad. Det tror jeg mange medlemmer i YS er fullstendig klar over, og forventningene fram til lønnsoppgjøret neste år, de er

YS-leder Tore Eugen Kvalheim hilser BF-landsmøtet, blant annet ved å appellere til moderat forventning til vårens lønnsoppgjør

Delegatene fra Oslo/Akershus BF var aktive under landsmøtet. Her er de samlet til rådslaging i en pause. Stående bakerst er fylkeslagets leder Britt Helen Bjørnback. Videre med klokka: Ingeborg Motzfeldt, Silje Grøtan Torp, Miriam Bakkeli, Helen Nyen, Kristine Mesgrahl, Anne Karine Sandberg og Vibecke Stockinger Lundetrae.

deretter, sa Kvalheim, som la til at det ikke er hans oppgave å reise rundt og «snakke lønnsoppgjørene ned», men å være tydelig på hvilke forventninger man burde ha framover.

– Jeg tror mange av våre medlemmer ser at den situasjonen som vi hadde i 2008 og 2009, hvor vi hadde en høy verdiskapning i landet, den gjorde at vi også hadde svært gode lønnsoppgjør, den tiden er over. Vi er mer tilbake på det vanlige sporet, der vi må føre en ansvarlig lønnspolitikk, for at vi også skal få de andre økonomiske elementene som vi er avhengige av til å henge sammen, sa Kvalheim. Han presiserte at han snakket i makroperspektiv. – Det betyr ikke at ikke enkelte sektorer eller enkelte grupper skal kunne ha gode grunner for å kreve mer enn andre, sa han.

Selv om vår YS-leder med dette kan høres ut som en tariffpolitisk festbrems, så er det rimelig å anta at det var stor forståelse for Kvalheims analyse i for-

samlingen. Og han fikk blomster og godord med på veien ut.

Konstituering

Forbundsleder Monica Deildok ønsket deretter landsmøtet formelt velkommen, og dro forsamlingen gjennom konstitueringa. Med 58 delegater til stede, samt inviterte gjester, styremedlemmer og ansatte i sekretariatet, var det totalt 76 til stede. Delegatene godkjente innkalling, delegater og møtereglement, og valgte Eirik Gaare og Liv Evju til møteledere, mens Ingrid Ericson og Kari Tverelv Angelsen ble valgt til referenter. Monica Deildok overlot deretter møteledelsen til Gaare og Evju, som fikk landsmøtets velsignelse til å følge dagsorden som var sendt ut på forhånd.

Beretning, regnskap, kontingent, osv...

Fortellingen om de tre årene som er gått siden forrige landsmøte – også kalt

beretning – var forventet lest av alle delegatene på forhånd. Men den skal behandles som sak 1 på et hvert landsmøte, og Monica Deildok la fram hovedpunktene fra beretninga. I tillegg var det halvannen måned fra denne beretninga var skrevet, til selve landsmøtet, som ble delt ut som tilleggsberetning. Der ble det blant annet lagt vekt på de lokale forhandlingene som er gjennomført med gode resultater de fleste steder. Forbundslederen trakk også fram hvordan BFs medlemmer i tariffområdet Spekter ble ivaretatt foran årets kompetanseforhandlinger i denne sektoren. Og så ble det vist til at BF nå hadde anskaffet en del nytt profileringsmateriell, som delegatene fikk utdelt på landsmøtet. Dette skal brukes i flere sammenhenger framover.

Regnskapet ble lagt fram av nestleder Hanne Brunborg. Hovedpostene ble gjort rede for og regnskapene for de tre årene 2008, 2009 og 2010 ble godkjent. Kontrollkomiteens rapport ble lagt fram av komiteens leder Astrid Kilvik. Denne ►

- ble også godkjent uten merknader. Forbundsstyrets forslag til kontingent for kommende landsmøteperiode ble presentert av forbundsstyremedlem Susanne Baumgärtel: Saken fikk ingen endringsforslag mot seg, og ble vedtatt uendret. Det samme gjaldt forslaget om å videreføre rammen på BFs konfliktfond, som ble presentert av Hanne Brunborg. Monica Deildok la fram styrets forslag om at det skal opprettes et organisasjonsutvalg for å belyse en del interne forhold i BF, og dette var det heller ingen innvendinger mot i landsmøtesalen.

Målprogram

Forslag til nytt målprogram vakte derimot noe diskusjon. Forbundsstyremedlem Roger Dyrøy forklarte forbundsstyrets forslag, som hadde et ganske annet oppsett enn målprogrammet fra forrige landsmøteperiode. I debatten som fulgte, sto selvfølgelig landsmøtet i fare for å fristes til å behandle målprogrammet som en kunnskapsorganisatorisk øvelse. Det var tross alt bibliotekarer som var samlet. Men delegatene holdt seg i skinnet og godtok måten forslaget var satt opp på. Innleggene gikk på sak.

Grete Gløsen Josefsen fremmet to forslag fra Nordland BF, og begge gjaldt skolebibliotek. Det først – om at skolebibliotekarene ikke bare skal være en del av skolens pedagogiske tilbud (slik forbundsstyret foreslo), men også regnes som en del av det pedagogiske personalet – møtte motbør og ble til slutt trukket. Det andre var et nytt punkt om

skolebibliotekarers etter- og videreutdanning. Forslaget overlevde debatten, men ble endret noe på. Det endelige vedtaket ble slik: «Arbeide for at skolebibliotekarer skal ha mulighet og rett til etter- og videreutdanning på lik linje med skolens pedagogiske personale.»

Elisabeth Haug fra Rogaland BF fremmet også to forslag, hvorav det ene ble trukket. Forslaget som ble vedtatt, kom etter hvert som et nytt punkt under avsnittet Samfunnsliv: «Arbeide for en sterkere synliggjøring av bibliotekarers kompetanse.»

Marit Somy fra Troms BF påpekte at målprogrammet er stort og ambisiøst. Hun regnet med at forbundsstyret måtte prioritere blant alle sakene de måtte jobbe med, og ville da melde fra Troms BF at følgende punkt – som allerede sto i forbundsstyrets forslag – burde stå høyt på prioriteringslista: «Arbeide for å få forhandlingsrett ved alle arbeidssteder der Bibliotekarforbundet er representert.» Årsaken var at de hadde hatt flere saker om dette i Troms, og det kunne spre seg om BF ikke jobbet målbevisst med det. Hun minnet også om at dette hadde med rekruttering å gjøre. Og landsmøtet sluttet seg til dette ved å sørge for at denne prioriteringa ble nevnt spesielt i protokollen.

Lønn i et livsløpsperspektiv

Morten Haugen fra Trøndelag BF påpekte at det i forslaget til målprogram blir argumentert for at ansiennitet ut over 10 år skal gi lønsmessig uttelling.

Dette står i målprogrammet under de to tariffområdene der det ikke er slik nå. Og dette prinsippet var Haugen skeptisk til. - Jeg begynner å bli en gammel mann. Alle mine barn er ferdig i barnehage og SFO, så har jeg en grei lønn. Jeg burde heller hatt en bedre lønn de første årene jeg var i jobb. Det ville være en annen og riktigere fordeling av inntekt i samfunnet. Jeg kommer ikke med endringsforslag nå. Men dette er en ytring og en mening. Jeg mener det er en riktigere samfunnsmessig politikk og en riktigere lønsmessig fordeling i et livsløpsperspektiv, sa Morten Haugen. Uten at none andre delegater fulgte opp. Ikke der og da. Men det er vel ikke utenkelig at spørsmålet dukker opp i andre BF-sammenhenger i kommende landsmøteperiode.

Britt Helen Bjørnback fra Oslo/Akershus BF representerte et svært aktivt fylkeslag under landsmøtet. Hun påpekte at følgende formulering i forbundsstyrets forslag til målprogram ikke var god: «Bibliotekarforbundets lønnspolitikk skal gjenspeile bibliotekarers samfunnsmessige rolle.» - Hvem skal måle vår samfunnsmessige rolle?, spurte hun retorisk. Og landsmøtet tok poenget, og vedtok simpelthen å fjerne hele setningen.

Budsjett

Forbundsstyremedlem Elisabeth Bergstrøm gikk gjennom forbundsstyrets forslag til budsjett. Ettersom både kontingentendring og avsetning til konfliktfond ble vedtatt tidligere på landsmøtet, sto forbundsstyret på forslaget som var sendt ut på forhånd.

Morten Haugen fremmet et forslag om at BF avsetter en post i budsjettet til gravferdsstøtte for medlemmer som dør. Dette er mest å oppfattes som en økonomisk gest fra kolleger, i en situasjon som kan være vanskelig for pårørende. En del fagforeninger har dette, en del har det ikke, påpekte han. Men ettersom Trøndelag BF ganske nylig fikk en henvendelse om dette ganske nylig, syntes han det var naturlig å foreslå dette nå. Omfanget må konkretiseres av sekretariat og forbundsstyret etter landsmøtet. Men han antydte at det kunne budsjetteres med for eksempel 2-3000 kroner pr dødsfall og 10 dødsfall i året, som gir en årlig utgift på 30.000 kroner. Dette foreslo han tatt fra budsjettposten for kurs.

Bror von Krogh fra Buskerud BF fikk delegatene til å dra på smilebåndet, da

Morten Haugen (Trøndelag BF) foreslo innført gravferdsstøtte, og det fikk han landsmøtet med på.

han foreslo å ta midlene til gravferdsstøtte fra posten for markedsføring. – Selv om det handler om de avdøde, så kan det kanskje bidra til å rekruttere medlemmer til oss, sa han. I tillegg fremmet han et forslag om å øke potten øremerket stipend til 100.000 kroner pr år. Og dette ville han til gjengjeld ta fra posten for kurs.

Forbundsstyret sluttet seg til begge de foreslåtte endringene. Og med ny gravferdsstøtte og økt stipendbudsjett inne, ble budsjettet enstemmig vedtatt.

Vedtekter

Elisabeth Bergstrøm måtte i ilden igjen, for å presentere forbundsstyrets forslag til vedtektsendringer. Her var det noen reelle endringer, noen tekniske justeringer og noen språklige forbedringer, alt forberedt av en arbeidsgruppe før forbundsstyret vedtok forslagene.

Det som mange forventet ville føre til mest debatt, var forslaget om å åpne for at også universitetsbibliotekarer – uten bibliotekarutdanning, også kunne bli medlemmer av BF. Og det slo for så vidt til.

Ingrid Berntsen fra Troms BF påpekte at om universitetsbibliotekarer kan bli medlem, må også andre uten bibliotekarutdanning få slippe inn.

Forbundsstyret hadde i utgangspunktet tvilt seg fram til forslaget om å åpne for universitetsbibliotekarer, blant annet begrunnet med et mulig ønske fra ansatte ved Universitetsbiblioteket i Tromsø. Etter innlegget fra Berntsen, selv ansatt på UB Tromsø, kunne man ane at luften gikk at av dette forslaget. Noen ihuga tilhengere av forslaget kom aldri opp på talerstolen, og forslaget falt til sjuende og sist.

Men en viktig premiss for dette forslaget endelikt, var Irene Hunskaar fra Hordaland BF og hennes henvisning til organisasjonsutvalget som landsmøtet nettopp hadde besluttet at skulle opprettes. For i dette utvalgets mandat heter det at de skal belyse spørsmålet om medlemskategorier i BF.

Medlemmer som ikke jobber i bibliotek...

Kristine Mesgrahl fra Oslo/Akershus BF tok opp det problematiske i siste setning i forslaget til ny formålsparagraf: «...,samt arbeide for økt forståelse for bibliotekarenes og bibliotekenes rolle.» - Vårt

Hektisk ved enden av styrebordet under landsmøtet. Fra venstre Petter Bruce (konsulent i sekretariatet), Monica Deildok (forbundsleder), Elisabeth Bergstrøm (forbundsstyremedlem), Hanne Brunborg (avgående nestleder) og Roger Dyrøy (avgående forbundsstyremedlem).

forslag er basert på en erfaring med at bibliotekarer melder seg ut av BF når de ikke lenger jobber i bibliotek. Vi ønsker å sikre at bibliotekarer som ikke jobber i bibliotek, også forstår at de er ønsket som medlem, sa hun, og fremmet en ny avslutning på formålsparagrafen: «BF skal arbeide for å styrke medlemmenes rolle i arbeidslivet, og styrke betydningen av institusjonene de jobber i.»

Dette førte til en livlig diskusjon, dels om formuleringer og dels om realiteter. Anne Woje fra Nordland BF mente absolutt at BF skal arbeide for å styrke bibliotekene, og ønsket at en slik formulering ble stående.

Ingeborg Motzfeldt fra Oslo/Akershus påpekte manglende samsvar mellom forbundsstyrets endringsforslag og begrunnelsen for dette endringsforslaget. – Vi er en del BF-medlemmer som ikke jobber i bibliotek. Problemet er at forbundsstyrets forslag gir inntrykk av at BF er et forbund for bibliotekarer som jobber i bibliotek. Jeg savner en problematisering av dette.

Poengene sank inn i forsamlingen. Selv om det var et ønske om å finne en god formulering i tråd med tankene fra Oslo/Akershus, var det nok ingen som argumenterte mot at BF også skal arbeide for å styrke bibliotekene, slik Anne Woje påpekte. Det var mer et spørsmål om hva som skal være en del av BFs formålsparagraf. Og der endte

landsmøtet med å vedta første halvpart av Oslo/Akershus-forslaget, men utelate den andre halvdel.

Det ble noen andre justeringer av forbundsstyrets forslag til vedtektsendringer også. Fullstendig ajourførte vedtekter er lagt ut på BFs nettsider.

Gjenvalg og nyvalg

Valg av ny ledelse i BF for kommende treårsperiode ga gjenvalg av forbundsleder Monica Deildok, mens Margunn Haugland (Skien videregående skole, avd Brekkeby) ble valgt til ny nestleder etter Hanne Brunborg. Øvrige medlemmer av forbundsstyret ble Elisabeth Bergstrøm (Longyearbyen bibliotek) - gjenvalg, Monica Skybakmoen (Elverum bibliotek) - ny, Mette Rysjedal (Fjaler folkebibliotek) - ny (vara til forbundsstyret i forrige periode), Knut Hverven (Lovisenberg diakonale høgskole) - gjenvalg, og Monica Roos (Høgskolen i Bergen) - ny. Som varamedlemmer til forbundsstyret ble valgt Randi Egge Svendsen (Moss bibliotek) - ny, Anne Husøy (Molde bibliotek) - ny, Kari Angelsen (Bodin videregående skole) - gjenvalg, Gro F. Haugastuen (Statoil) - gjenvalg, Arild Skalmeraas (Høgskolen i Telemark) - ny.

Landsmøtet ble avsluttet med at forbundsleder Monica Deildok takket for tilliten, og takket avgående medlemmer av forbundsstyret for innsatsen. ■

Aftenposten-journalist Per Kristian Bjørkeng ser muligheter og utfordringer i en framtid med færre bokhyller

Wimp som modell for digitale bibliotek?

- Bibliotekets forhold til ebøker handler om å skape en kunstig kø som ikke blir for kort, og heller ikke for lang. En ordning som ikke gjør biblioteket for attraktivt, men som heller ikke tar livet av biblioteket. Når dette kommer på plass, må biblioteksektoren være der med en ny og moderne digital formidling som gjør at bibliotekarene kan tilby noe vi ikke allerede får andre steder. Med spesialkunnskap kan bibliotekarene meisle ut en hylle å sitte på også i fremtiden.

Tekst & foto: **Erling Bergan**
Redaktør

Aftenposten-journalist Per Kristian Bjørkeng ser store muligheter i en streaming-tjeneste for bøker – tilsvarende Wimp for musikk. Og han ser at bibliotekarer kan spille en rolle i tilrettelegging av en slik tjeneste.

Om bibliotekarene selv synes dette er en lysende framtid, gjenstår å se.

Det var på Bibliotekarforbundets landsmøteseminar på Gardermoen 10. november at Bjørkeng var invitert til å innlede om bibliotekarens nye roller i den digitale verden. Under tittelen «Muligheter og utfordringer i en framtid med færre bokhyller» oppdaterte han de rundt 80 delegatene og gjestene som deltok, på den siste utviklingen innen ebøker, hvilke problemer som blir tydelige for bibliotekene og hvilke mulige løsninger det går an å se for seg.

Per Kristian Bjørkeng har skrevet om

digitalisering av ulike medier helt siden nettet for alvor dukket opp i 1993. De siste fem årene har han fulgt dette feltet fra kulturredaksjonen i Aftenposten.

Innkjøpsmodellen for ebøker

Når han skulle snakke med bibliotekarer om ebøker, hvilke problemer som blir tydelige for bibliotekene og hvilke mulige løsninger det går an å se for seg, valgte han å konsentrere seg om det som blir viktigst i årene fremover, nemlig den helt avgjørende nye innkjøpsmodellen for e-bøker på biblioteket.

For det er ikke først og fremst selve leseopplevelsen som blir påvirket med ebøker, i følge Bjørkeng. Med de nye lese Brettene er leseopplevelsen verken særlig mye bedre eller dårligere enn på papir. Derimot vil distribusjonen av bøker bli revolusjonert. Og dermed vil selvfølgelig også bibliotekene bli påvirket. For biblioteket er jo egentlig bygget for å distribuere bøker, postulerte Bjørkeng.

Han minnet om det grunnleggende for biblioteket, at enhver bok finnes i et begrenset antall eksemplarer. Enten er den på hylla eller den er utlånt, den finnes alltid bare ett sted. Dette er selvfølgelig, men det betyr noe. Med ebøker er det annerledes. Biblioteket må fortsatt ha eksemplaret selv om det lånes ut. Det er altså fundamentalt galt å kalle dette et lån. Det er egentlig en kopi med en form for selvdestruksjonsmekanisme som leveres ut, sånn at den ødelegger seg selv etter noen uker. Det er altså ikke utlån, men en type kopiering som man forsøker å ha kontroll på, i følge Bjørkeng.

Enorm vekst

Ebok-markedet er i enorm vekst. Amazon solgte åtte millioner Kindle bare i fjor. Du får den nå levert på døra av Posten i Norge for under tusenlappen. Og Amazon selger nå flere e-bøker enn papirbøker. Fortsatt er det langt igjen til

(Foto: Erling Bergan)

e-bøkene tar over markedet som helhet, men Bjørkeng mener det ikke er snakk om så mange år hvis utviklingen fortsetter. Den kanskje viktigste årsaken er selve leseopplevelsen på lesebrett, som nå er like god som på papir. Og så får man tillegg som innebygde oppslagsverk og søkemuligheter. Kindle-eiere kjøper dessuten mange flere bøker enn de gjorde før de kjøpte en Kindle. Bjørkeng mener dette gjør ebøker virkelig interessant for biblioteket.

- Biblioteket er til for å stimulere lesning, og e-bøker stimulerer til mer lesing. Derfor er det helt naturlig at biblioteket engasjerer seg og tilbyr e-bøker, sa han.

Kjapp og billig distribusjon

For Bjørkeng er eliminasjon av transporttappen en viktig del av ebokøkonomien. Digital distribusjon er kjapp og billig, og den eliminerer en viktig del av utgiftene med å få en papirbok fram til brukeren. Selve trykkekostnaden er av

mindre betydning.

Det er dette Amazon har sett. Det sentrale bak Kindle-suksessen, og som gjør at Kindle i praksis også er en konkurrent til biblioteket, er den lave prisen på bøkene kombinert med ekstremt mye bedre tilgjengelighet. I USA får du tilgang til så godt som alle de nyeste bøkene mye kjappere enn før. - Du skal bo ganske nært en ganske stor bokhandel for å kunne få kjøpt en hvilken som helst bok fra et utvalg på 800 000 titler på under 60 sekunder, som du kan med en Kindle, påpeker Bjørkeng.

I Norge har Bokskya kommet på banen som et alternativ. Bjørkeng mener den første responsen har vært i overkant kritisk til den tekniske løsningen. Tanken om at Bokskya opprettholder et sentralt bibliotek som du alltid har en backup av, er fremtidsrettet. At du kan lese bøkene både på iPad, mobil, PC og forskjellige lesebrett er imponerende. Bokskya er leverandøruavhengig, og avgir ikke 30

prosent av omsetningen til Apple, eller hele 60-70 prosent som Amazon i perioder har krevd.

Alle bøkene lagret sentralt

Det har vært kritikk av at du må registrere deg to steder for å få lastet ned bøker i Bokskya. Men Bjørkeng mener fordelene med dette er åpenbar: Det gjør det mulig å ha konkurranse mellom bokhandelene. I USA har du bare e-bøker du har kjøpt hos Amazon på Kindle. Vil du kjøpe noe fordi det er billigere hos konkurrenten Barnes & Noble, får du plutselig to bokhyller på to eller flere dingser å holde rede på. I Norge får du lagret alle bøkene dine sentralt, uansett hvor du har kjøpt dem og uansett om du mister alle dingserne du kjøpte dem på. Hovedproblemet med den norske modellen, som gjør at det vil ta mye lenger tid for e-bøker å spre seg her, er at forlagene sitter i et slags kartell og kontrollerer markedet. Dessuten er bokhandelen eid av forlagene i Norge. Og ►

► forlagene vil ikke gjøre noe for å kannibalisere det markedet de allerede kontrollerer og lever så fint av. Resultatet er at norsk boklesing ikke vil øke på samme måte som den har gjort blant lesere i USA. Vi vil faktisk bli et mindre lesende folk fordi vi har et kartell av forlag med spesielle privilegier.

- Det gir sikkert fordeler med en bokavtale, og norsk litteratur er utvilsomt svært vital. Men dette er et virkelig tankekors for alle som er opptatt av å spre litteraturen. Jeg våger påstanden at pris er noe som virkelig begrenser lesingen i Norge, sa Bjørkeng, som påpekte at offentlig samtale dreier seg om nye bøker, og at disse er svært dyre.

- Både dataspill og leie av DVD er billigere. Det er faktisk sånne ting boka konkurrerer mot. Svært lite underholdning er så dyrt som nye bøker i Norge. Hvis noen hadde begynt å tilby bøker til si 150 kroner i stedet for 350,-, er jeg overbevist om at den totale lesingen av bøker ville tatt seg opp.

Ufattelig vakker tanke

Her er det selvsagt biblioteket kommer inn. Tanken om at biblioteket kan tilby gratis utlån av e-bøker er i følge Bjørkeng rett og slett u fattelig vakker. For første gang i historien er det ikke

noe som tilsier at det vil bli for dyrt for biblioteket å distribuere alle bøker gratis til alle lesere. Men det store problemet er selvsagt hvis biblioteket kan tilby gratis lån av nye ebøker, noe som lett blir en farlig konkurrent for både p-bokhandelen og e-bokhandelen. Hvis du kan låne en ebok hjemme i sofaen like raskt og enkelt som du kan kjøpe den nede i byen på bokhandelen, og du kan få det samme utvalget helt gratis, så vil ikke folk kjøpe bøker lenger. Forlagene er likevel ikke helt avvisende til e-bøker på bibliotekene, som de ser som viktige inntektskilder og markedsføringskanaler også i fremtida.

Finstemt symbiose

- Men det som ikke har gått opp for alle, er at den finstemte symbiosen mellom bibliotek og forlag i praksis blir fullstendig ødelagt av e-bøker. Den må finnes opp på nytt. Den naturlige begrensningen som har ligget i at biblioteket bare kunne kjøpe inn et begrenset antall eksemplarer av de populære bøkene, og som har gjort at køen på biblioteket er blitt så lang at mange lesere heller har gått i bokhandelen og betalt, er det jo ingen teknisk grunn til å opprettholde. Det må skapes en eller annen form for filter som gjør at biblio-

teket ikke blir for populært. Det er lett å se et voldsomt potensial for biblioteket med e-bøker, men det kommer ikke til å bli noe av denne revolusjonen hvis modellen som velges går på bekostning av inntektene til forlagene. Det er nemlig de som bestemmer, spesielt her i Norge, hevder Bjørkeng.

I følge foredragsholderen er ikke bibliotekene egentlig ikke i gang med ebokutlån, selv om 1500 titler er til salgs i bokskya og Buskerud fylkesbibliotek har 50-60 titler fra Cappelen Damm. Det mangler en avtale mellom bibliotekene og forlagene, det er en slik avtale alt nå henger på.

Utlånsmodellene

Per Kristian Bjørkeng gikk gjennom de to utlånsmodellene som finnes:

Leiemodellen: Brukerne låner en ebok gjennom bibliotekets nettside eller direkte fra nettbrettet, og biblioteket betaler forlaget en liten sum pr utlån. Biblioteket har altså tilgang på mange titler, men har egentlig ikke kjøpt noen av dem. En drøm for lånerne, vanskelig for biblioteket å budsjettere.

Eksemplarmodellen: Biblioteket kjøper et simulert eksemplar. Når dette er utlånt, må neste låner vente i kø – en slags kunstig kø. Denne modellen forsøker altså å kopiere ulempene med papirbøker også i en digital verden.

- Ingen vet helt hvilken av de to modellene som vil bli valgt i Norge. Trolig begynner vi med eksemplarmodellen, som den eneste forlagene vil gå med på i første omgang. Hvilke beslutninger som nå tas, vil få stor betydning for hvor attraktivt biblioteket blir i fremtiden. Jeg har snakket med både Cappelen Damm og Biblioteksentralen. Begge har laget systemer for levering av e-bøker til bibliotekene som tar høyde for både leiemodell og eksemplarmodell, forteller Bjørkeng, som minner om at også Nasjonalbiblioteket har planer om å etablere en felles bibliotekbase for e-bøker.

Den lange halen

Noe som gjør forholdet mellom bibliotek og forlag potensielt enda mer anspent, er at forlagene også begynner å konkurrere med bibliotekene. Bibliotekene har til nå i praksis vært de som har opprettholdt den lange halen, altså distribusjon av mange, lite etterspurte titler til mange ulike brukere. Det har

vært for dyrt for forlagene å holde bøker på hylla i bokhandelen. Men i en digital verden, koster det plutselig ingenting for forlaget å holde bøker på hylla. I det øyeblikket en bruker har et velutviklet og gratis e-bibliotek i form av en app på nettbrettet sitt, rett ved siden av en app med en betal-versjon fra en ebokhandelen, vil forlagene se med stigende skepsis på e-biblioteket. Når den lange halen, som de i dag tjener lite og ingenting på, blir en viktig inntektskilde for dem, blir bibliotekene en tydeligere konkurrent, påpeker Bjørkeng.

- Det er da leiemodellen har en berettigelse. Den vil sikre forlaget en inntekt også fra den lange halen, og vil på sikt være interessant både for forlag og bibliotek.

Lære av musikkbransjen

Bjørkeng ser at aktørene har vansker med å finne løsninger på dette. Men han mener bokbransjen har mye å lære av musikkbransjen, som har vært gjennom mye av dette samme som bokbransjen nå skal gjennom. Musikkbransjen har landet på det som kan kalles den tredje modellen for e-bibliotek, og det er abonnementsmodellen.

Wimp og Spotify er i praksis digitale bibliotek der man leier tilgang. I Norge er de så suksessrike at snart hele folket ikke bare er i ferd med å sette hele cd-samlinger i kjelleren, men også glemme på hvilken harddisk de har lagret den ulovlig kopierte mp3-samlingen, hevder Bjørkeng.

- Hvis jeg kunne betale et par hundre kroner i måneden for å få lese bøker helt uhemmet, ville jeg glatt gjort det. Det er dette den digitale teknologien åpner for. Den gir meg som bruker enorme nye fordeler for en relativt rimelig penge, og den sikrer bransjen en erstatning for tapte inntekter for salg.

Hvorfor gå på biblioteket?

Hvilken betydning vil noe sånt ha for biblioteket? Det er her journalist Bjørkeng først viser hvilke store problemer bibliotekene står overfor, og deretter viser en mulig vei ut av uføret – for bibliotekarene:

- For en som abonnerer på alle bøker og kan ta dem med seg over alt, er det ikke lett å se hvorfor man skal gå til biblioteket i det hele tatt. Ok, kanskje man kan få veiledning og treffe folk eller kanskje sitte i

(Foto: Ernst Vikne/CC)

fred. Men alle de tingene kan man få til på andre måter enn ved å gå på biblioteket.

Hva med gratisprinsippet?

- En løsning vil kunne være at biblioteket tilbyr absolutt fri lesning av bøker, men bare i sine lokaler. Det vil være en så drastisk begrensning av attraktiviteten at bibliotekene ikke vil være noen som helst trussel for forlagenes salg. Men det som er trist er jo at e-biblioteket da vil bli drastisk mye mindre attraktivt også for folket enn dagens bibliotek. En papirbok du låner kan du jo tross alt ta med deg hjem.

En abonnementsmodell på disse premissene vil altså kunne bli et tilbakeslag for biblioteket som attraktiv tilgang til gratis kultur.

- I praksis er dette en skikkelig nøtt som ingen har klart å knekke. Men på en eller annen måte må den knekkes. En ny balanse må finnes mellom bibliotek og forlag. Hvilken løsning bransjen velger vil få avgjørende betydning for bibliotekets fremtid, sier Bjørkeng.

Hva med bibliotekarens rolle?

Hvis man insisterer på å se biblioteket som en institusjon for tilgjengeliggjøring av ellers vanskelig tilgjengelige papirbøker, er Bjørkeng ikke i tvil om at biblioteket vil miste hele sin eksistensberettigelse i

framtida. Men han registrerer at vi ikke tenker slik lenger i biblioteksektoren, at vi omtaler biblioteket som et møtested, et sted for formidling av litteratur, et sted for kjærlighet til kultur, et sted for dannelse, et sted der digitale medier formidles, et sted der bøker bare er en del av virksomheten.

Fundamentale endringer

- Til det vil jeg si at dere kanskje ikke har tenkt over den fundamentale endringen som e-biblioteket vil medføre for bibliotekaren: Biblioteket trenger ikke lenger være et sted. Det kan også være en tjeneste som er overalt. Den digitale teknologien tilbyr oss lesere et bibliotek som alltid er med oss. Hvis e-bøker fra biblioteket bare blir tilgjengelige i lokalene til biblioteket, vil det i hvert fall være en solid fallitt.

Sett fra et brukerståsted er jo e-biblioteket fantastisk, i følge Bjørkeng. For hvem vil ikke ha et helt bibliotek i lomma?

- Alle vil det, det er jeg ikke i tvil om. Men hva betyr det for bibliotekaren? Hvis vi nå for et øyeblikk glemmer at biblioteket er Norges viktigste kulturhus og fortsatt vil kunne være det, og i stedet tenker på e-biblioteket på et nettbrett som det virkelige nye biblio- ▶

- ▶ teket, så er det viktig å være klar over at bibliotekarens rolle ikke blir eliminert der heller. Den blir bare totalt forvandlet. Det er nok å gå til abonnementsstasjonen Wimp for å se at bibliotekaren finnes også i det digitale biblioteket. Det Wimp selger, er ikke bare tilgang til et musikkbibliotek, men faktisk en masse musikkbibliotekarer, påstår Bjørkeng.

Ekspertene i wimp

Han viser fram nettstedet wimp. Der er det folk som er eksperter på musikk i ulike genre, og som legger til rette lenker, tekster og spillelister sånn at musikken blir mer spennende og lettere tilgjengelig.

- De kaller det en redaksjon, men i praksis gjør de den samme jobben som gode bibliotekarer har gjort i alle år. Det viktige her er at de er uavhengige av salgsleddet. Og det er ikke noen liten rolle de spiller her, men faktisk en mye viktigere og mer sentral rolle enn den bibliotekaren har i dag. Det er en rolle der administrasjon og papirflytting blir erstattet av ekspertise og formidling, hevder Bjørkeng.

For å tydeliggjøre bibliotekarens betydning, sammenligner han Spotify og Wimp.

- Spotify kan sammenlignes med et gigantisk bibliotek der du har tilgang til enorme mengder bøker, faktisk hele Nasjonalbiblioteket og enda mer. Men den eneste muligheten du har til å låne bøker er å søke i Bibsys. Vet du ikke hva du vil ha, er det verst for deg. Det blir omtrent som å dra til Mo i Rana med bind for øynene og en liten terminal med grønne bokstaver i en søkebok. Du vil fort oppdage at det er frustrerende vanskelig å oppdage ny litteratur. Du husker kanskje å søke etter noe du har hørt om noen ganger, men så, når du setter deg ned for å lytte, hvor skal du begynne? Den samme gode følelsen som en fantastisk belest bibliotekar kan gi deg, en bibliotekar som har akkurat din smak, det er den Wimp forsøker å gi. Og det er også den som må være e-bibliotekarens rolle.

Mange spesialister

Det nye blir at bibliotekaren ikke lenger trenger å kunne alt om alle bøker. I e-biblioteket holder det egentlig at én bibliotekar i hele Norge har peiling på et felt.

Wimp har en redaksjon, men i praksis gjør de den samme jobben som gode bibliotekarer har gjort i alle år, hevder Per Kristian Bjørkeng. - Det viktige her er at de er uavhengige av salgsleddet. Og det er ikke noen liten rolle de spiller her, men faktisk en mye viktigere og mer sentral rolle enn den bibliotekaren har i dag, påstår han.

- I stedet for å se dette som en trussel, bør dere bibliotekarer se dette som en stor mulighet til å bli eksperter på litteratur og til å bli de fremste ekspertene på en lang rekke felter. Du kan ha en egen bibliotekar som bare jobber med maritim skjønnlitteratur. Når folkebiblioteket samles til en nasjonal base, og det er dømt til å skje før eller siden, vil e-folkebiblioteket på grunn av sentraliseringen kunne tilby den samme høye kvaliteten som et fagbibliotek kan. Forskjellen er at vi ikke bare trenger ha fagbibliotek for yrkesfag og academia. Vi kan ha fag-e-biblioteker for fantasy litteratur og krimbøker, for kokebøker og alle mulige andre kategorier der det i dag er alt for ressurskrevende å ha skikkelig veiledning. Slik blir e-biblioteket både en mulighet for bibliotekarene til å fordype seg i spennende spesialisering, og et løfte for leserne om mye bedre veiledning. Nettsider skal tilrettelegges, det skal lages kategorier, tekster og temaer. Se på hvordan iTunes er bygget opp, for eksempel, og tenk på hvordan e-biblioteket kan bli. Denne uken har vi Halloween som tema. Neste uke peker vi på ti gode bøker om strinking og har konkurranse om hvem som har den mest spennende boken om fysikk. Mulighetene er helt uendelige når bibliotekarene har den nødvendige,

spesialiserte fagkunnskapen. Store digitale biblioteker krever MER veiledning, ikke mindre, for at brukerne ikke skal gå seg bort og se seg fullstendig blind på en skog for bare trær.

Stor tro på biblioteket som fysisk møtested

Per Kristian Bjørkeng innser at han ikke har berørt spørsmålet om biblioteket som fysisk sted, som kulturhus eller litteraturhus. Men på tampen av foredraget melder han stor tro på at det er behov for et fysisk møtested rundt litteratur og kultur også i fremtiden. Han ser det i sin egen bibliotekfilial på Grünerløkka, der han faktisk satt og skrev foredraget sitt.

- Rundt veggene står det bøker, og i midten sitter kanskje 30 mennesker på leseplasser. Men hva er det de gjør? Leser de bøkene som står rundt i hyllene? Nei. De sitter her for å lese alt mulig annet, for å konsentrere seg, de kommer for å låne DVD-er, gå på foredrag og en hel masse andre ting. Jeg er overbevist om at nye Deichmanske er en strålende investering for Oslo, akkurat som de nye bibliotekene i Trondheim og Drammen og mange andre steder viste seg å bli viktige kulturhus, fordi de kunne tilby noe mer enn bare bokhyller. ■

Paneldebatt med flere innfallsvinkler:

Bibliotekarer i en digital verden

Moderator Tord Høvik fikk det beste ut av fem spennende paneldeltakere, etter Per Kristian Bjørkengs foredrag under BFs landsmøte-seminar. De angrep problemstillingen på høyst ulike måter.

Tekst & foto: **Erling Bergan**
Redaktør

Pernille Drost, leder av det danske Bibliotekarforbundet, gikk offensivt til verks helt fra starten:

- Jeg var uenig i 80 prosent av innledningen til Bjørkeng. Man må ikke tro at ebøker er det samme som bibliotekets digitale tilbud. Ebøker er bare ett av tilbudene. Vi skal kommunisere med brukerne. Og da er mitt mott, at desto mer digitalt biblioteket blir, desto mer fysisk til stede skal bibliotekaren være. For det er det vi er gode til. Folk kan være dyktige til å bruke smartphone og pc, de kan være dyktige til å multitaske. Men mye av dette handler om identitetsøkonomi. Facebook og twitter handler om identitetsøkonomi,

men ikke om informasjonskompetanse. Dere som jobber i bibliotek vet at unge mennesker blir dårligere og dårligere til å søke etter god informasjon. Mange sier at de ikke selv søker etter informasjon, men bruker den informasjonen som kommer til dem. Ser de ikke på facebook, twitter eller bloggen, så eksisterer det ikke. Universitetsbibliotekene kjøper baser for millioner av kroner, men studentene bruker dem ikke. De bruker wikipedia og lager powerpoint i stedet. De har ikke informasjonskompetanse, det vil jeg påstå. Den er dårligere enn generasjonen før dem, på 60-, 70- og 80-tallet, sa Drost.

Mona Magnussen, spesialbibliotekar ved Universitetet i Tromsø, fortalte at de allerede har 18.000 elektroniske tids-

skrifter og 500 000 ebøker til brukerne. De kjøper dem på en litt annen måte enn alternativene Bjørkeng skisserte. Ebøker lisensieres, det vil si at det gis adgang til et spesifikt antall brukere. Kanskje en mulig annen vei å gå for andre bibliotek. Universitetsbiblioteket gjør så alle de tradisjonelle bibliotekaroppgavene, de katalogiserer, klassifiserer, purrer, mottar, låner ut, osv. I tillegg har de nye oppgaver, blant annet publiseringstjeneste, og drift og utvikling av institusjonelle arkiv.

- Men så har vi et paradoks som vi kaller 80-20. Vi bruker sannsynligvis 80 % av midlene våre til å kjøpe elektroniske medier, 20 % til fysiske medier. Men likevel jobber fremdeles 80 % av staben med det fysiske materialet. I årene som kommer er det dette vi kommer til å ta tak i. ►

”Dere som jobber i bibliotek vet at unge mennesker blir dårligere og dårligere til å søke etter god informasjon. Mange sier at de ikke selv søker etter informasjon, men bruker den informasjonen som kommer til dem.”

*Pernille Drost,
leder i danske BF*

- ▶ De digitale tjenestene blir hverdagen vår, så vi må finne måter å jobbe på som blir mer hensiktsmessig.

Og endringer blir det. Om noen år er det kanskje ingen trykte bøker i hyllene til UB Tromsø. For allerede i år vedtok de å velge ebøker framfor fysiske bøker, om alternativet finnes.

- Vi erobrer nye tjenesteområder, men må også slutte å gjøre en del ting, og vi må endre måten vi gjør dem på. Vi bygger ikke samlinger lenger, men kjøper etter reelt behov. Vi må lage skranke-tjeneste på nett, hvor tjenestene våre er. Vi må være i google, vi må være i lærsingsystemene. Og bibliotekarene får en rolle i forskning og læring, sa Mona Magnussen.

Trond Gabrielsen representerte Centerpoint, et byrå som leier ut arbeidskraft, blant annet til oljeindustrien. Han fortalte at de i dag har over 40 utdanna bibliotekarer engasjert gjennom seg.

- Disse bibliotekarene visste ikke at de hadde en karriere i næringslivet før de fikk kontakt med meg, sa han, så utover salen, og la til: - Her sitter det mye flinke folk, som tjener for lite.

Det førte selvfølgelig til en av dagens få spontane klappsalver. Så mannen fra

Bibliotekarer er best på kunnskapsformidling, de går langt utenpå andre faggrupper. Når bibliotekarene skjønner hvor flinke de er, så har de en lysende framtid - ikke bare i bibliotekene.

*Trond Gabrielsen,
Centerpoint*

Centerpoint fulgte opp: - De beste i klassen min ble bibliotekarer. Jeg skjønnte det ikke da. Men jeg skjønner det nå.

Grunnen til at Centerpoint virkelig etterspør bibliotekarer nå, er behovet store komplekse organisasjoner som Statoil og Jernbaneverket har for god informasjonsflyt.

- Når det skjer en ulykke med en ventil, hvem er det da som finner hvem denne ventilen ble bestilt fra? Bibliotekarer er best på kunnskapsformidling, de går langt

utenpå andre faggrupper. Når bibliotekarene skjønner hvor flinke de er, så har de en lysende framtid - ikke bare i bibliotekene. En leder i Statoil spurte meg: Hvem skjønner betydningen av ettersporbarhet? Det er altså et sugende behov der ute. Jeg kunne ansatt alle dere som sitter her, sa Gabrielsen til en lydhør forsamling.

Leikny Haga Indergaard påpekte at bibliotekene har hatt det digitale i flere år allerede.

- Bibliotekene har tatt på seg nye oppgaver, se bare på formålsparagrafen i biblioteklova. Bibliotekene har en rolle i å bygge Norge, sa Indergaard, som mente det var viktig å få nasjonale lisenser for ebøker.

Per Kristian Bjørkeng kom i paneldebatten tilbake med et nytt moment: - Det akademiske systemet er skakkjørt, men ingen gjør noe med siden arbeidsgiver betaler, påpekte han. Her viste han til at universitetsansattes forskningsarbeid publiseres i tidsskrift som universitetsbibliotekene må betale dyrt for å anskaffe. Han trakk også fram forlagenes kartellvirksomhet, og sa at om 10 år, hvis ingen gjør noe, kan dette gå ganske galt.

- Men at fagforeninger – slik som dere – kan bruke den kulturpolitiske vekta dere har for å påvirke utviklingen, sa han.

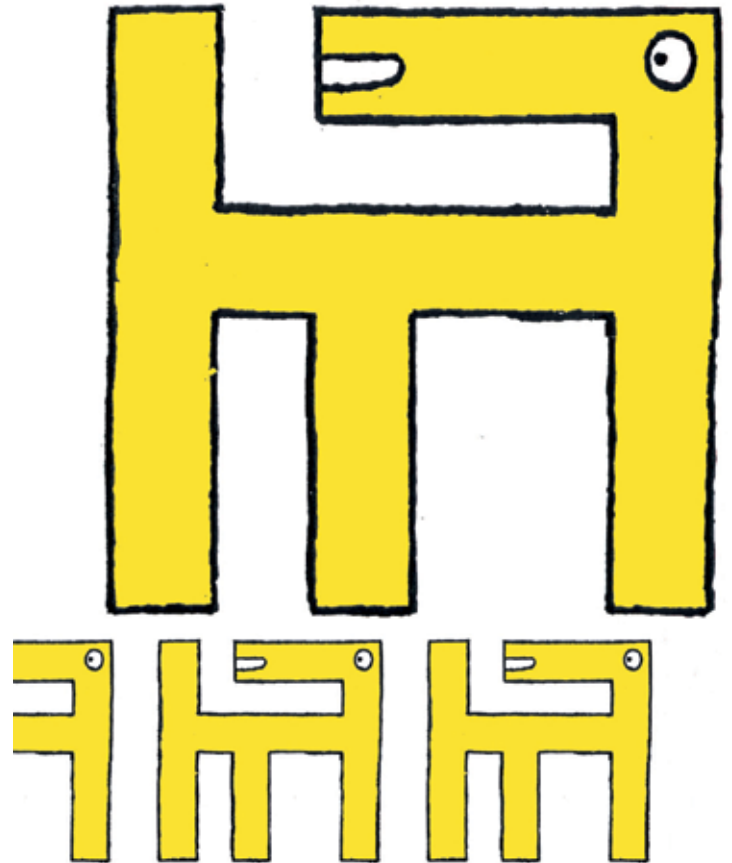
Og det var en passende utfordring til Bibliotekarforbundet. Om ikke landsmøtet kunne ta opp denne hansken allerede dagen etterpå, kan det nyvalgte forbundsstyret følge opp i de tre årene som kommer. ■

Panelen som drøftet bibliotekarene i en digital verden. Fra venstre Mona Magnussen (Universitetsbiblioteket i Tromsø), Trond Gabrielsen (Centerpoint), Pernille Drost (danske BF), Leikny Haga Indergaard (Bergen Off. bibliotek), Tord Høivik (moderator, fra Høgskolen i Oslo og Akershus) og Per Kristian Bjørkeng (Aftenposten).

Mikromarc 3 brukere ser seg ikke tilbake!

NÅ ER DET DIN TUR TIL Å BLI KJENT MED
BIBLIOTEKENES BESTE VENN!

Stadig flere går over til Mikromarc 3 – det helt nye og banebrytende systemet for nordiske bibliotek.

Med et helt nytt og behagelig brukergrensesnitt er Mikromarc 3 svært enkelt å forstå. Den pedagogisk riktige oppbygningen leder deg gjennom de ulike funksjonene på en intuitiv og ukomplisert måte – nesten som om systemet selv aner hva du ønsker eller hvor du vil gå. Mikromarc 3 møter dine behov på en enestående måte; helintegrert, intuitivt og moderne.

TA KONTAKT MED OSS, SÅ FÅR DU VITE MER
OM BIBLIOTEKENES BESTE VENN!

(Foto: Erling Bergan)

Liv Sæteren om Nye Deichman

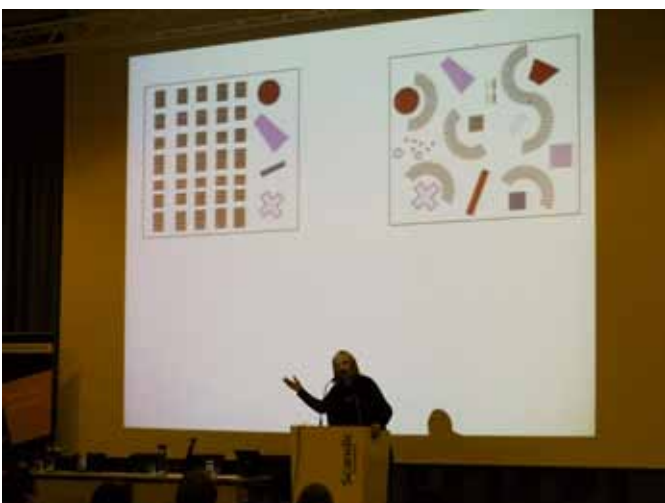
Siste post på programmet under årets landsmøteseminar, var Deichman-sjef Liv Sæterens presentasjon av "Nye Deichman". - Dere diskuterer det digitale møtet. Og her står vi på Deichman og skal bygge et hus, sa hun - lett selvironisk.

Men betydningen av biblioteket som sted og rom, kom tydeligere fram for forsamlingen etter hvert som Oslos biblioteksjef viste bilder. Av hva som har vært, av hva de har sett i andre bibliotek som regnes som nyskapende - og kanskje ikke er så nyskapende likevel, og hva de har tenkt så langt i Oslo.

- Siden jeg begynte som biblioteksjef på Deichman, holder vi nå på med det 25. alternativ til nytt hovedbibliotek i hovedstaden. Men det er dette som er kommet lengst, sa hun med henvisning til rådende plan for bygget "Diagonale" i Bjørvika.

- Det vi har merket oss mest i denne prosessen, er det enorme behovet for å avlære alle som elsker biblioteket til døde, om hva det er vi skal bygge. Alle elsker bibliotek. Alle vet hva det er. Og det er en svøpe når man skal planlegge biblioteket i en digitalt dominert tid, sa Sæteren, som på bildene presenterer gamle dager (øverst) og den symbolske overgangen til en ny tid (nederst).

Bibliotekaren kommer for øvrig tilbake med mer om nye Deichman i 2012. ■

(Foto: Erling Bergan)

Nasjonalbibliotek i endring med ny direktør for bibliotekutvikling

Kommentar: **Erling Bergan**
Redaktør

Tidligere i høst lyste Nasjonalbiblioteket ut en stilling som «Stabsdirektør med ansvar for bibliotekutvikling». Ikke alle fikk med seg utlysinga, blant annet fordi den ikke figurerte i bransjens egne arenaer for den slags kunngjøringer. Det ble det litt rabalder av. Som vanlig er når Nasjonalbiblioteket prøver å kommunisere med bibliotekfeltet. De har dessverre ingen heldig hånd med slikt.

Men kanskje det blir en endring på dette nå? For jobben gikk til Svein Arne Tinnesand. En bibliotekar som kjenner bibliotekmiljøet godt. Der hvor Nasjonalbiblioteket har virket noe angstbitersk – og i konstant forsvarsposisjon – i sin omgang med bibliotekmiljøet, har de nå fått inn en person som bør kunne endre på dette.

Åpnere grensesnitt

Svein Arne Tinnesand har de siste årene vært leder i Norsk bibliotekforening. Før det var han politisk sekretær for SVs stortingsgruppe, og før det igjen fylkesbiblioteksjef i Rogaland. Han bør kjenne organisasjonslivet, det politiske livet og ikke minst utviklings-trekkene på bibliotekfeltet såpass godt at grensesnittet mellom bibliotek/bibliotekarer og Nasjonalbiblioteket blir bedre, åpnere og

mer spennende.

For Nasjonalbiblioteket er ikke lenger bare et Nasjonalbibliotek. Det er også forvalter av den hvileløse statlige bokstaven B. Forhistorien er som følger: Statens bibliotektilsyn (for folkebibliotekene) og Riksbibliotekjenesten (for fagbibliotekene) ble i 2003 slått sammen til ett statlig organ og koblet sammen med det statlige ansvaret for museum og arkiv. Men denne konstruksjonen, ABM-utvikling, ble en haltende virksomhet. Og i 2010 skar kulturministeren gjennom og slaktet det hele. A og M gikk til Norsk Kulturråd, mens det meste av B-en gikk til Nasjonalbiblioteket (noe gikk til Norsk vitenskapsindeks/Cristin).

Basert på hva?

I utlysingen av stillingen som stabsdirektør omtales Nasjonalbiblioteket som «et multimedialt kunnskapssenter som har som oppgave å bevare og gjøre tilgjengelig den norske kunnskaps- og kulturarven». Og det er jo selvfølgelig riktig. Det heter videre at NB ivaretar oppgaven «gjennom ulike typer medier, som for eksempel bøker, tidsskrifter, aviser, musikk, film, foto, kringkasting og nett, med spesielt fokus på digitalisering og tilbud på digitale tjenester». Og det er selvfølgelig også riktig. Men så heter det: «Basert på dette har Nasjonalbiblioteket som oppdrag å bidra til å utvikle en nasjonal bibliotekpolitikk

for alle bibliotek.» Og dette er ikke nødvendigvis like selvfølgelig riktig.

For selv om det er klart at NB har overtatt den statlige B-en, altså at de har fått i «oppdrag å bidra til å utvikle en nasjonal bibliotekpolitikk for alle bibliotek», så er det vel ikke like klart at dette oppdraget kun er «basert på» NBs opprinnelige basisvirksomhet. Det er vel mange som ser viktige utviklingstrekk og behov i biblioteksektoren, som ikke kan sies å være «basert på» NBs opprinnelige virksomhet. Selv om det finnes mange spennende samspillmuligheter mellom de tilbudene NB utvikler og de lokale bibliotekene, enten disse er kommunale folkebibliotek, bibliotek for utdanning og forskning, eller annet.

2-3 personer

Den nye stabsdirektøren med ansvar for bibliotekutvikling får en formidabel jobb. Tinnesand skal «koordinere arbeidet med utvikling av en nasjonal bibliotekpolitikk», og inngår i Nasjonalbibliotekarens ledergruppe. Tinnesand skal lede sekretariatet for bibliotekutvikling, som i stillingsutlysningen oppgis å bestå av 2-3 personer.

Dette er jo ikke rare ressursen, samme hvor knakandes dyktige disse 2-3 personene er. Hvis vi kaster et blikk tjue år bakover, så bestod Statens bibliotektilsyn i 1991 av 20 personer! I tillegg kom altså staben i Riksbi-bliotekjenesten. Noe alvorlig har skjedd. Selv om den statlige B-en nå kanskje er plantet i et mer fruktbart bedd, så er det unektelig en spinkel plante. Både nasjonalbibliotekar Vigdis Moe Skarstein og stabsdirektør Svein Arne Tinnesand må forventes å gi mer styrke og kraft til B-en spesielt, ikke bare henvise til den generelle styrken til Nasjonalbiblioteket som helhet.

Men noe av det første vi kan komme til å merke når NB får sin bibliotekutviklingsdirektør på plass, er en mer interaktiv tilstedeværelse, en større åpenhet, i bibliotekfeltets debatterende rom. For det koster ikke all verden å bli et bedre «kontaktledd mellom bibliotekene og Nasjonalbiblioteket», som det heter i stillingsutlysningen. Men det koster tid og oppmerksomhet. Og det må regnes som en viktig del av denne jobben. ■

Anette Kure ny NBF-leder

Svein Arne Tinnesand fratrådte som leder av Norsk Bibliotekforening 28. november, fordi han var tilsatt som stabsdirektør for bibliotekutvikling i Nasjonalbiblioteket. Anette Kure, som hadde vært nestleder fram til da, tok dermed over ledervervet

Anette Kure er avdelingsleder ved biblioteket ved Høgskolen i Østfold. Hun har sittet i NBFs styre siden 2006 og ble valgt som nestleder under landsmøtet i 2010. Hun er nå konstituert som NBF-leder fram til landsmøtet i mars 2012.

- Det er med stor glede og ydmykhet jeg tar fatt på oppgaven som leder av

Norsk Bibliotekforening. Norsk Bibliotekforening er en viktig premis-sleverandør i den politiske debatten og en nødvendig forkjemper for bibliotek. Jeg ser frem til spennende arbeidsoppgaver sammen med engasjerte medlemmer, et godt styre og dyktige ansatte i Norsk Bibliotekforening, sier Anette Kure. ■

Foto: Tore Buarøy

Tinnesand fra NBF til NB

Han fikk en ugrei offentliggjøring av jobbsøknaden sin i slutten av oktober. I verste fall kunne han ha falt ned i et tomrom mellom et verv og en jobb, «between a rock and a hard place». Men heldigvis, både for Svein Arne Tinnesand selv og for oss andre, ble han tilsatt som «Stabsdirektør med ansvar for bibliotekutvikling», ved Nasjonalbiblioteket.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

Tinnesand har sittet knappe to år som leder for Norsk bibliotekforening. Vi spør ham hvorfor han interesserte seg for denne stillingen.

- Jeg søkte jobben som stabsdirektør i Nasjonalbiblioteket fordi jeg er opptatt av bibliotekutvikling. Dette er noe jeg har arbeidet med i alle år, enten det er som biblioteksjef i kommune eller fylke, som organisasjonsmenneske og politiker. Jeg har kunnskap og erfaring som jeg tror vil komme godt med i denne stillingen.

- Har det vært vanskelig å avslutte ledervervet i NBF?

- Ledervervet i NBF har vært uhyre spennende, i løpet av den tiden har det skjedd en masse og sammen med et entusiastisk hovedstyre og stab synes jeg at vi har klart å synliggjøre organisasjonen bedre både innenfor og utenfor bibliotekverden, sier Tinnensand.

Fratrådte som NBF-leder

Mandag 28. november meddelte han hovedstyret i NBF at han fratrådte vervet som leder av foreningen. Det var en naturlig konsekvens av at han var tilsatt i en lederstilling ved Nasjonalbiblioteket. Selv om han ikke tiltrer i stillingen før 1. januar 2012, ville det ha vært vanskelig å holde to så forskjellige roller atskilt i en mellomperiode.

Men mange av problemstillingene som ligger på bordet til en NBF-leder og en stabsdirektør vil være de samme. Så vi spør ham hva han ser som de viktigste utfordringene biblioteksektoren står overfor nå.

- For å svare med en klassisk Willoch: spørsmålet er feil stilt. Bibliotekfolk er litt for utelukkende opptatt av bibliotekene, de burde være mer opptatt av samfunnet. Hvilke utfordringer er det samfunnet står ovenfor som bibliotekene kan være en del av løsningen på? Bibliotekets store utfordring er å være relevant for lokalsamfunnet og for kunnskapsinstitusjonene. For

å kunne være det må bibliotekene forholde seg offensivt til samfunnsendringer knyttet til tunge trender, som økonomi, demografi, digitalisering og mye mer.

Samfunnsoppdraget

- Hva kan Nasjonalbiblioteket gjøre med det?

- Nasjonalbiblioteket har et samfunnsoppdrag som institusjonen skal forholde seg til. Gjennom å virkeliggjøre dette samfunnsoppdraget kan NB bidra til innovasjon i bibliotekene på en rekke områder, ikke minst gjennom å få til utviklingsarbeid som kommer flere til gode.

- Kan vi forvente noen nye grep fra NB, med deg som stabsdirektør for bibliotekutvikling?

- Det vil være feil av meg å komme med bastante programerklæringer før jeg i det hele tatt har gått inn i jobben. En jobb jeg søkte fordi jeg ubeskjedent nok tror at jeg har noe å tilføre både Nasjonalbiblioteket og biblioteksektoren generelt. ■

Foto: Erling Bergan

BIBLIOTEKSERVICE AS

Alt du trenger – til en rimelig pris...

Selvbetjeningsautomater

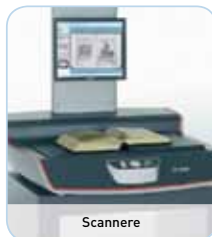
Møbler

Innredningshjelp

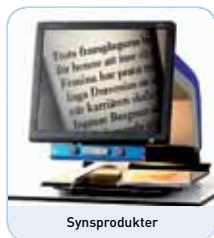
Belysning

Scannere

Mikrofilm

Synsprodukter

Rullearkiv

Rekvisita og utstyr

Lyttestasjoner

Reparasjonsmaskiner for CD/DVD

Ergonomiprodukter

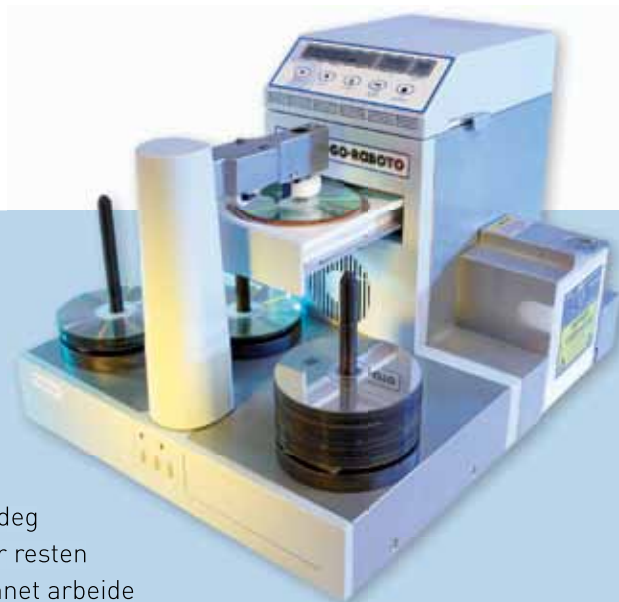
Bestill Hovedkatalogen! – Alt til biblioteket

Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Roboto Helautomatisk DVD/CD Reparasjonsmaskin

- **Helautomatisk** – la maskinen gjøre jobben
- **Miljøvennlig** – du reparerer, i stedet for å kaste
- **Effektiv** – reparerer opp til 100 skiver om gangen
- **Bruk dagen mer effektivt** – mens maskinen arbeider for deg
- **Brukervennlig** – legg skivene på søylen, og maskinen gjør resten
- **Maskinen er raskt tjent inn** – frigjør medarbeiderne til annet arbeide
- **Reparerer alle typer skiver** – spill, lydbøker, DVD og CD, inkl. Blue Ray
- **Penger spares** – du slipper å sette av så mye penger til nykjøp når skivene blir reparert
- **Billig i drift** – hver reparasjon koster kr 3,37. Hva koster en ny lydbok eller et nytt spill?

BIBLIOTEKSERVICE AS

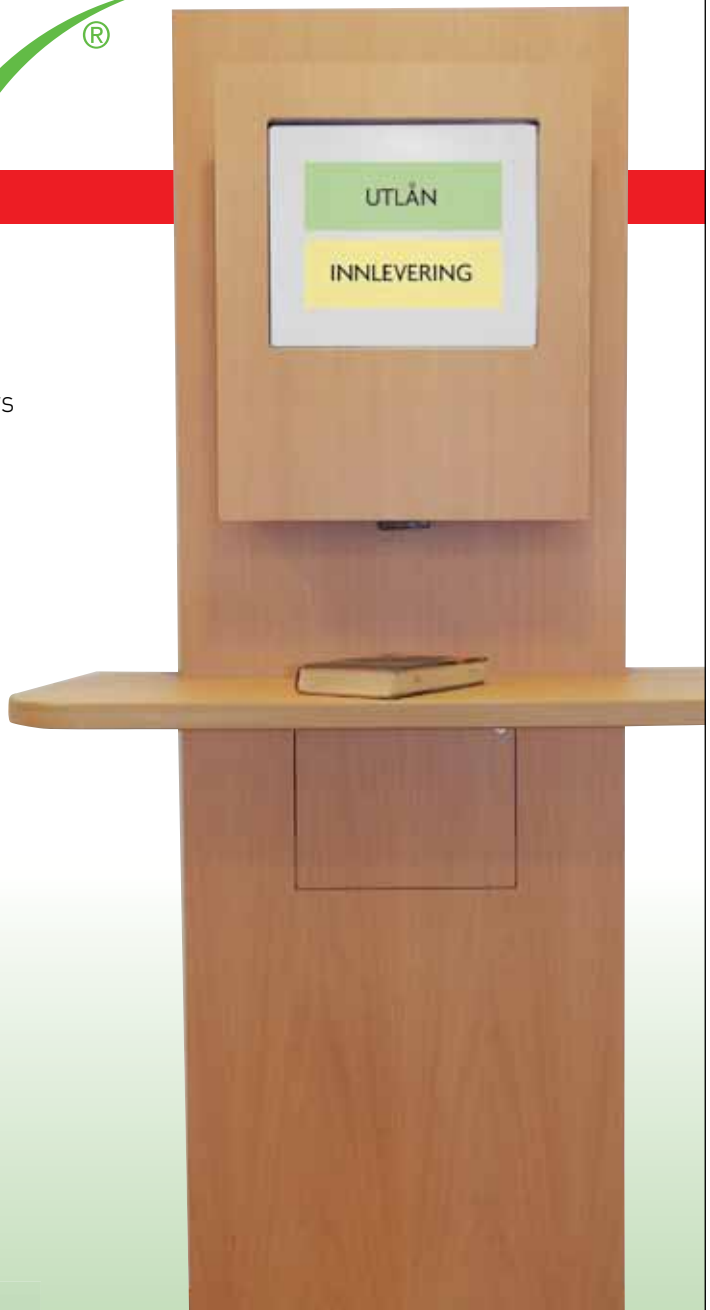
Postboks 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55
salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

EasyLoan[®]

Utlånsautomat

**Selvbetjeningsautomat med touchscreen
– til en rimelig pris!**

- Passer for alle moderne biblioteksystem/Bibsys
- Produksjon, salg, service og support i Norge
- Klare svar og rask hjelp når du trenger det
- Strekkodebasert og klargjort for RFID
- Eller RFID basert med RFID brikker
- Svært brukervennlig og driftssikker
- Ergonomisk avrundet arbeidsplate
- Slank, stilrent og elegant design
- Ingen løse deler eller ledninger
- Enkle og logiske skjermbilder
- Trenger minimalt med plass
- Lagervare/Kort leveringstid
- Skjult kabelføring
- Norsk produkt
- Plug and play
- Støyfri

BIBLIOTEKSERVICE AS
– navnet på god service

Kniveveien 31, Pb 9102, 3036 Drammen · Tlf. 32 88 70 10 · Faks 32 88 58 55 · salg@bibliotekservice.no · www.bibliotekservice.no

Biblioteksjefstillingen i Drammen er endelig utlyst!

Etter ett års venting har Drammen kommune omsider lyst ut stillingen som biblioteksjef. Dette er av stor betydning. Ikke bare for Drammen, men for hele landet. For Drammensbiblioteket følges med argusøyne av bibliotekarer og bibliotekpolitikere langt utenfor Nedre Buskerud. Og da er det problematisk at dette trepartssamarbeidet, som Drammensbiblioteket er, har manglet sjef for en av de tre partene.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

Det var i fjor høst at Drammen kommune, etter to runder med utlysning, trakk tilbake stillingsutlysningen på ny biblioteksjef. Begrunnelsen for at de stoppet prosessen, var at de ville vente på evalueringen av sambibliotekmodellen, et evalueringsprosjekt som går under navnet «Drammensbiblioteket - liv laga?». Det forventes at evalueringsrapporten foreligger nå snart.

Bibliotekmiljøet har reagert på denne utsettelsen. Ikke minst har Norsk bibliotekforenings Buskerud-avdeling vært tydelig på banen, med sin leder Birgithe Schumann-Olsen.

- En evaluering av trepartssamarbeidet Drammensbiblioteket vil nødvendigvis drøfte erfaringene og modellen på bakgrunn av de opprinnelige målene samarbeidsprosjektet satte seg i 2007. Evalueringen kan så danne grunnlag for forbedringer eller endringer basert på nye forutsetninger. Men

såvidt NBF avd. Buskerud kjenner til foreligger ingen nye forhold som skulle tilsi at Drammen kommune ikke lenger trenger en biblioteksjef, skrev hun i Drammens Tidende i oktober.

Ny organisatorisk modell

Det var i 2004 alle politikerne i Drammen var enige om å satse på kunnskapsparken Papirbredden, med et samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor og academia. Drammen skulle bli en kunnskapsby. Sambiblio-

teket var en viktig brikke. Det var også en ny organisatorisk modell, uvanlig både i Norge og andre land.

Nå er altså erfaringene i ferd med å bli evaluert. Og uansett innhold, minsker ikke det behovet for en biblioteksjef i Drammen, i følge Schumann-Olsen:

- Når evalueringen av sambiblioteket er levert, så trengs det en biblioteksjef til å følge opp de funnene som er gjort i rapporten. NBF avd. Buskerud forventer at Drammen kommune snart utlyser stillingen, og denne gangen med tanke på å ansette en dedikert person som brenner for bibliotekutvikling og som forstår bibliotekets rolle og potensial i samfunnet. Politikerne må se på hva de har oppnådd og våge å fortsette å tenke stort. Hvorfor ikke tenke internasjonalt om biblioteksjefstillingen? Kanskje kan det finnes en spennende leder i et av de nordiske landene? Biblioteket trenger en sjef som kan være med på å videreutvikle biblioteket og Papirbredden, og være innovativ og nytenkende til glede og beste for befolkningen og næringslivet i Drammen, skrev NBFs fylkesleder i Drammens Tidende i oktober.

Utlyst med krav om bibliotekarutdanning

Og nå har det altså skjedd. Kommunen har lyst ut stillingen. Under

overskriften «Et av landets mest moderne og nyskapende bibliotek skal ha ny biblioteksjef. Vil du være den som bringer utviklingen videre?», har aktuelle kandidater nå fram til 19. februar på å utforme og levere sin søknad.

Det er også grunn til å merke seg at kommunen, etter å ha listet opp punkter under «Vi tilbyr deg», «Innhold i stillingen» og «Krav og ønsker til deg», har følgende punkter under «Krav til kvalifikasjoner»:

- Norsk eller nordisk bibliotekarutdanning
- God ledererfaring og innsikt i offentlig forvaltning
- Relevant erfaring fra privat eller offentlig sektor kan kompensere for manglende formell kompetanse
- Gjerne tilleggsutdanning innenfor ledelsesorienterte fag

Dermed er også Bibliotekarforbundet fornøyd med måten denne prosessen nå omsider har kommet i gang på igjen.

- Selv om Drammen kommune, etter ansettelsen av forrige innehaver av stillingen, hadde fått dispensasjon fra biblioteklovens krav om sjefens bibliotekfaglige utdanning, har altså kommunen likevel lagt vekt på dette i utlysingen. Dette er svært positivt, sier Bibliotekarforbundets leder Monica

Deildok, og legger til: - Dette viser at Drammen kommune tar på alvor at det er en avgjørende styrke for et bibliotek å ha fagkunnskapen forankret hos lederen, sier hun.

Drammen fortjener en god søkerliste

Men selv om kommunen lyser ut stillingen med krav om bibliotekarutdanning, er ikke resultatet av tilsettingsprosessen gitt. For det meldes fra BFs tillitsvalgte over hele landet, at antall søkere på ledige lederstillinger ofte er foruroligende lavt. BF-leder Monica Deildok finner det derfor på sin plass å rette en appell innover i egne rekker også:

- Nå må vi oppfordre kolleger med faglige ambisjoner om å kjenne sin besøkelsestid. Det er min erfaring at mange bibliotekarer undervurderer sine evner og muligheter til å være en god leder. Dette er definitivt en anledning for en del bibliotekarer til å vurdere sine kvalifikasjoner – og sine lyster og ambisjoner – for denne jobben. Drammen kommune fortjener en god søkerliste på denne stillingen, sier hun. ■

Foto: Erling Bergan

Nytt fra BIBIN

Bibliotekarutdanninga ved
Høgskolen i Oslo og Akershus

Status for prosjekter i kompetanseheving

Tekst: **Instituttleder Liv Gjestrum**
Høgskolen i Oslo og Akershus
**Institutt for arkiv-, bibliotek-
og informasjonsfag**

I oktobernummeret 2010 av Bibliotekaren skrev vi om to kompetansehevingsprosjekter som var igangsatt ved avdeling JBI. Prosjektene var:

1. Utredning av en erfaringsbasert mastergrad i utvikling og ledelse av bibliotek.
2. Opprustning og modernisering av årsenheten i bibliotek- og informasjonsvitenskap som fjernundervisning

Begge ble gjennomført med økonomisk støtte fra ABM-utvikling, og skulle være ferdige ved studiestart 2011. Hvordan gikk det så med disse prosjektene?

Erfaringsbasert mastergrad i utvikling og ledelse av bibliotek

Gjennom blant annet *Bibliotekreform 2010* og *Bibliotekmeldingen*

med dertil hørende uttalelser og etterfølgende debatt, ble det avdekket en del områder der bibliotekene hadde særlige behov for å fornye og styrke sin kompetanse. Ett av områdene var ledelse. Bibliotekene har jo i flere år slitt med lav rekruttering til lederstillinger. Årsakene er sikkert både mange og sammensatte. Noen bibliotekarer ønsker ikke og andre tør ikke påta seg ledelsesoppgaver. Vi tror imidlertid at økt kompetanse på feltet i form av mastergrad er en av veiene å gå for å stimulere til økt interesse for slike stillinger.

Da vi sommeren 2010 fikk prosjektmidler fra ABM-utvikling til å utrede et studium i utvikling og ledelse av bibliotek, tok vi utgangspunkt i relevante emner i vårt eksisterende masterstudium i bibliotek- og informasjonsvitenskap. Deretter så vi oss om etter relevante emner i andre utdanninger som, i kombinasjon med våre egne, kunne utgjøre et attraktivt studium. Disse fant vi på Masterstudiet i styring og ledelse ved Institutt for administrasjon, ledelse og velferdsfag her på Høgskolen i Oslo og Akershus.

Studiet som nå er utviklet, har fått betegnelsen «Bibliotek - styring og ledelse». Det er tverrfaglig, profesjonsrettet og utgjør 90 studiepoeng (3 år på halv tid). Studiet er en kombinasjon av:

1. Grunnleggende emner om økonomiske og politiske rammebetingelser for bibliotekvirksomhet og organisering og forvaltning

av informasjonsressurser. Disse emnene inngår i dag i det eksisterende *Masterstudiet i bibliotek- og informasjonsvitenskap*.

2. Emner om praktisk og strategisk ledelse av virksomheter, spesielt i offentlig sektor, med vekt på resultatstyring og endringsutfordringer. Disse emnene inngår i dag i *Masterstudiet i styring og ledelse*.
3. Oppgaver og prosjekter knyttet opp mot eget arbeidssted/praksisfeltet.

Målet for prosjektet var å utarbeide en studieplan og en etableringssøknad til NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Det klarte vi godt innenfor søknadsfristen 1. september. Vi har fått beskjed fra NOKUT om at søknaden oppfyller alle formelle krav, og sakkyndig komite til å vurdere innholdet er oppnevnt. Hvis vi får positivt svar på søknaden i rimelig tid før 15. april (søknadsfrist Samordnet opptak), vil studiet bli tilbudt allerede fra høsten 2012.

Målgruppen for studiet er primært de som arbeider som ledere i bibliotek og beslektede virksomheter eller de som ønsker å bli det. Opptakskravet er bachelorgrad i bibliotek- og informasjonsvitenskap eller tilsvarende og minimum to års relevant yrkeserfaring ELLER annen bachelorutdanning samt minimum fire års relevant arbeidserfaring.

Studiet er samlingsbasert og på deltid. Undervisningen er konsentrert rundt to til fire dager tre til fire ganger i semesteret. De fleste oppgaver

og prosjekter kan knyttes til egen arbeidsplass.

Fjernstudiet i bibliotek- og informasjonsvitenskap

Å ta første året av studiet i bibliotek- og informasjonsvitenskap som fjernstudent er svært populært. Vi har nærmere 150 registrerte studenter, og snaut 40 av disse er meldt opp til eksamen nå i høst i emnene «Bibliotek og samfunn» og «Kunnskapsorganisasjon og gjenfinning I».

Hovedformålet med å ruste opp fjernundervisningen var å få alle kurspakker over på en elektronisk plattform med felles kursmal slik at studiet ble enhetlig og oversiktlig for studentene.

Da prosjektet startet, besto undervisningsmaterialet av en blanding av trykt informasjon, lærebøker, kompendier og digitalisert kursmaterieell på

flere ulike plattformer. Noen innsendinger var pr brev, andre elektronisk, og undervisningsmateriellet med tilhørende oppgaver var hovedsakelig i trykt form. Kontakten med studentene gikk via e-post, brev og læringssystemet FRONTER, og mange studenter opplevde opplegget som tungvint og uhensiktsmessig.

Nå er nesten alt kursmaterieell lagt inn i FRONTER (noen lærebøker vil fortsatt være i papir både på grunn av rettighetsspørsmål og fordi det rett og slett er hensiktsmessig for studentene å ha noe av lærestoffet i bok). Kommunikasjonen med studentene foregår samme sted. Flere kurs har blitt faglig oppdatert som følge av omleggingen. I dag er det minimale innholdsmessige forskjeller om man tar studiet som «ordinær» student eller som fjernstudent.

Er så resultatene av omleggingen udelt positive? Sett fra studentenes

synspunkt tror jeg svaret er ubetinget ja og fra lærernes synspunkt et overveiende ja. For studentene framstår studiet nå som enhetlig og lett å navigere i. For lærerne er det enklere å holde kursene faglig oppdatert. Men FRONTER som læringsplattform er ikke spesielt fleksibel (det er imidlertid den plattformen Høgskolen bruker), og det er en lang prosess å få til skreddersydde, administrative løsninger.

For å «serve» fjernstudentene på best mulig måte, har prosjektet vist oss at det er behov for å sette inn større faglige ressurser i drifningen av studiet. Vi vil derfor på permanent basis tilsette en medarbeider som skal ha ansvaret for oppdatering og faglig koordinering. ■

Illustrasjonsfoto: Stephen Hill/CC

Profesjoner og paradigmer

Den aller beste julegaven kom på forskudd i år!

I det nystartede Open Access-tidsskriftet *Professions & Professionalism* *) fra Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) oppsummerer *Joron Pihl*, professor ved lærerutdanningen, sitt *Multiplisitetsprosjekt* under tittelen «Literacy Education and Interprofessional Collaboration». Jeg omtalte dette samarbeidsprosjektet mellom skole og bibliotek i Buskerud, i marsutgaven, *Elefanten i rommet*, der jeg etterlyste et samarbeid mellom lærer- og bibliotekarutdanningene ved høgskolen.

Joron Pihls konklusjoner er musikk i mine ører:

«Interprofessional collaboration contributed to qualitative improvements in literacy education and institutional development

which supported development of student literacy.» [] «The study indicates that professionals engage in interprofessional collaboration when they **develop a shared sense of purpose and object of activity** as well as experience that collaboration **improves the quality of professional work.**» [] «**If teachers and librarians learn to collaborate in their professional training, it is likely that they will collaborate in the workplace.**» (*mine uthevelser*)

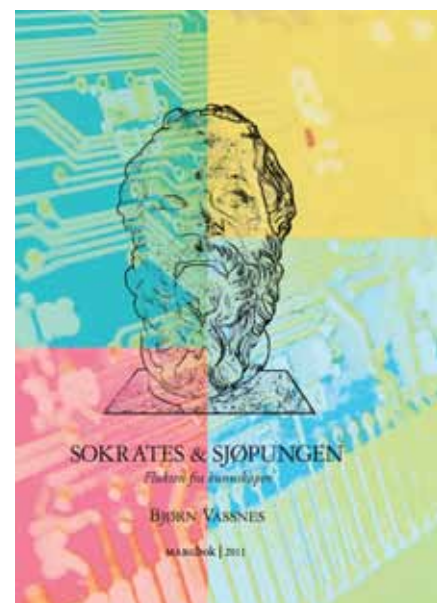
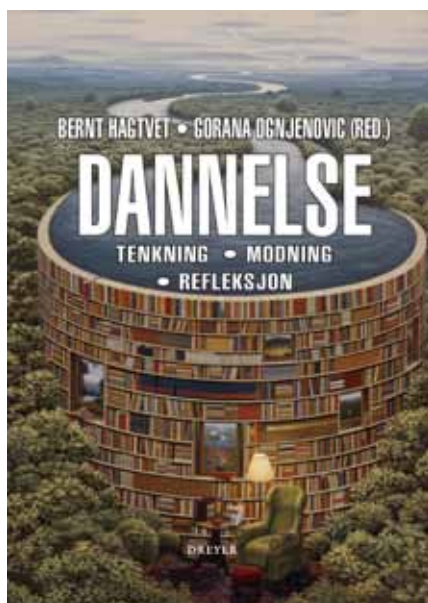
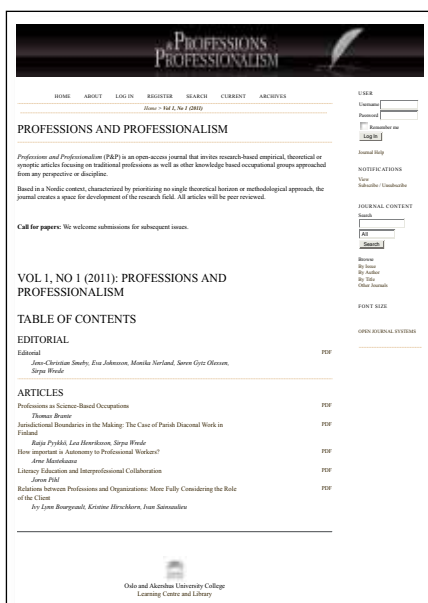
Jeg håper at hun, sammen med *Ragnar Audunson*, som har deltatt fra bibliotekarutdanningen, følger opp denne innsikten med initiativ til *konkret* samarbeid mellom profesjonsutdanningene ved HiOA (allerede på BA-nivå) – og at bibliotekarutdanningen kjenner sin besøkelsestid.

Pihl & co. har dokumentert *merverdien* av profesjonssamarbeid i skolen når det gjelder lesefærdigheter. Veldig bra, men kan vi la det bli med dette? Det finnes da flere viktige områder i skolen som man med fordel kan samarbeide om?

Ett skritt videre?

Mens Multiplisitetsprosjektet fokuserte på leseferdigheter – og i stor grad folkebibliotekets bidrag, kunne jeg ønske meg et nytt samarbeidsprosjekt (denne gang kanskje i bibliotekarutdanningens regi?) som fokuserer på *kildebruk* og *informasjonskompetanse*, og der *skolebiblioteket* står i sentrum.

I lys av kommunale planer (les: Bærum) om å tømme skolebibliotekene for bibliotekarer i den tro at bibliotekene kan fungere tilfredsstillende uten dem, mener jeg det vil være nyttig

å få dokumentert hvilke resultater et samarbeid også på dette området kan føre til.

Bakteppet for ønsket er blant annet to bokutgivelser fra universitetsmiljøet som hver på sin måte peker på det mange kaller den norske "kunnskaps-krisen". Den ene er Bjørn Vassnes' bok *Sokrates og sjøpungen - Flukten fra kunnskapen*, den andre en antologi med bidrag fra (nesten) alt som kan krype og gå i norsk academia: Bernt Hagtvet og Gorana Ognjenovic (red.) *Dannelse: tenkning, modning og refleksjon*.

Men hva har bøker om en eventuell krise i høyere utdanning med skolebibliotek å gjøre?

Skolebibliotek fra A til Å

Jeg har tidligere pekt på at det går en ubrutt linje fra skolebibliotek i grunnskolen til universitets- og høyskolebibliotek. Selv om skolebibliotek i grunnskolen har et betydelig innslag av folkebibliotek - med skjønnlitteratur for lesetrening og leseglede, har grunnskolebibliotekene den samme rollen – som supplement til sine institusjoner – som universitets- og høyskolebibliotek har. I begge tilfeller skal bibliotekene bidra til å utvide elevenes/studentenes kunnskapsunivers og nysgjerrighet på ny viten – samt deres kritiske sans i forhold til informasjonskilder.

Det er derfor min påstand at grunnlaget for det kunnskapsregimet som til enhver tid rår i høyere utdanning, legges i grunnskolen. Det er kanskje her vi finner den egentlige krisen?

Et kunnskapsløst folk?

De to bøkene jeg har latt meg inspirere av, har svært forskjellig fokus. Mens Hagtvet og hans medskribenter primært går løs på den såkalte Kvalitetsreformen, som av mange heller sees som en *kvantitetsreform* – en logistisk konstruksjon for raskest mulig gjennomstrømming av flest mulig studenter, er Vassnes opptatt av hvordan naturvitenskap og realfag er blitt skjøvet til side av en "politisk korrekt" dreining mot humaniora og samfunnsfag de siste tiårene.

Disse hovedtrekkene er for så vidt på siden av mitt tema, men jeg finner elementer i begge bøker som jeg

mener er relevante. Hos Hagtvet et al. finner jeg et ønske om mer rom for faglig refleksjon og fokus på kritisk tenkning, enn dagens effektiviserte utdanningsløp gir anledning til. Hos Vassnes finner jeg kritikk av det han betegner som tanketom omgang med informasjonskilder som Google og Wikipedia, kilder han, i et intervju med Klassekampen, betegner som "viten fra McDonalds".

Det underliggende temaet i begge bøkene er imidlertid at vi er i ferd med å bli et kunnskapsløst folk. Man kan være enig eller uenig med forfatterne i deres konklusjoner (og det er ikke fritt for at jeg fornemmer en drøm om tidligere tiders "ubesudlede" kunnskapsparadigme), men at vi med fordel kunne ha en bredere kunnskapsdebatt, er jeg ikke i tvil om. Og for meg befinner bibliotekene seg i kjernen i denne debatten.

Så hvordan kan vi komme på banen?

Kunnskapens hus

For meg handler kunnskap om tre ting: identitet, kompetanse og innsikt. Jeg leser for å forstå hvem jeg er, for å skaffe meg faglig kunnskap og ferdigheter, og for å få innsikt i den verden jeg lever i, både i tid og rom. Den faglige kompetanseutviklingen er instrumentell og ivaretas hovedsakelig av utdanningsinstitusjoner (med tilhørende bibliotek), mens den allmenne innsikten er eksistensiell og må forankres i andre instanser.

Jeg har ofte slått til lyd for folkebiblioteket som *kunnskapens* hus, i motsetning til den *kulturforankringen* man vanligvis forbinder dem med. Jeg ønsker meg folkebibliotek som gjør meg klokere, i tillegg til å være et inspirerende og godt sted å være. Som noen kloke mennesker har sagt: "Det offentlige finansierer ikke bibliotek for at folk skal ha tilgang på hyggelig lesestoff."

I den forbindelse ønsker jeg meg også en utvidelse av begrepet *livslang læring* som i dag defineres snevert som en videreutvikling av kompetanse gjennom hele livet. I et multikulturelt samfunn og en globalisert verden, trenger vi mer enn noen gang pålitelige kilder til *innsikt* i både hjemlige og ytre forhold.

De fleste kunnskapsaktører har en

eller annen agenda for sin kunnskapsformidling. Folkebiblioteket er kanskje det nærmeste vi kommer en "nøytral" formidler; jeg skulle ønske vi kunne utnytte denne rollen i større grad enn vi gjør i dag.

Men hva skal til for å plassere bibliotek i kunnskapskrisens episenter?

Bibliotekbruk må læres

Den generasjonen som vokser opp nå, har all verdens informasjons- og underholdningskilder til sin rådighet, men kanskje ikke så mange til å veilede seg i denne jungelen? Da er det kritisk at de ikke gjennom skolen blir vant til å bruke bibliotek – og bibliotekarer.

Både av hensyn til den påståtte kunnskapskrisen, og i lys av behovet for allmenn innsikt i en kompleks verden, tenker jeg at skolebibliotekene – i tillegg til å være gode redskaper for læring i skolen – også er viktige som *læringsarenaer for bibliotekbruk*.

Hva som skal til for å sette skolebibliotek for alvor på den politiske dagsorden, vet jeg ikke. Men jeg tenker at de to profesjonene – lærere og bibliotekarer – gjennom felles tiltak som Multiplisitetsprosjektet og samordnet utdanning av nye profesjonsutøvere, kan etablere politisk press og bidra til en styrking av bibliotektenester i skolen.

For det er i skolen det skjer; dette er den samfunnsinstitusjonen som former stadig nye generasjoner, og som alle går gjennom. Og for å få gjennomslag, må vi *dokumentere* hvordan bibliotekene kan bidra til kunnskaps-samfunnet.

Da kan skole og bibliotek virkelig bli to sider av samme sak – og kunnskapskrisen kanskje litt mindre akutt?

Med dette sier Karis kalender takk for seg etter tre og et halvt år. Det har vært en fornøyelse!

*) Lenke til Professions & Professionalism: <http://journals.hioa.no/index.php/pp/index>

Kari Frodesen
Spesialbibliotekar

Tidligere utgaver av Karis kalender finnes på: <http://kariskalender.wordpress.com/>

Nytt fra dok.vit. i Tromsø

Dokumentasjonsvitenskap har et svar:
<http://ul.no/humbA/dokumentasjonsvitenskap>

Tekst:
**Professor
 Niels Windfeld Lund
 Dokumentasjonsvitenskap
 Universitetet i Tromsø**

Med blikket rettet fremover

For 15 år siden ...

I 1996, den 29. august stod der i Dagens næringsliv en artikel "Internett en flopp!" hvor man kunne læse, at internet er et mode-påhit og forsvinder i løbet af få år; at computere ikke ville spille nogen rolle i hjemmene i fremtiden og at folk ikke ville købe billetter via nettet og heller ikke snakke med familiemedlemmer og venner via en computer. Vi kan smile og le af alt dette i dag, men rent faktisk var det ikke til at forudse på det tidspunkt, hvordan det ville udvikle sig i de følgende år. I '96 var mange af de ting som vi i dag tager som en selvfølge, f.eks. hotmail, helt ny, da det blev lanceret en måned før artiklen, i juli '96 eller var ikke engang opfundet. Google blev først etableret i 1998, Skype i 2003, Facebook i 2004 og Youtube i 2005! Med andre ord, da dokumentationsvidenskab startede op i januar '96, var det i en helt anden medie-verden end i dag. Det kan man tydelig få demonstreret når man ser på hvad de første årgange af dokvit-studerende blev introduceret til ved af starten af studiet:

- hvad er en computer ?
- hvordan producerer man et word-dokument ?
- hvordan skriver man en epost ?
- hvordan laver man sin egen hjemmeside ?

Dette blev man oplært i på data-labben, hvor der var ansat assistenter fra informatikk-studiet til at hjælpe studenterne med at finde ud af den nye teknologi.

Nu, 15 år senere, forventes førsteårs-studerende at have sine egen bærbare computer, gå ind i både netbaserede læringsnetrum som fronter og digitale mødesteder som Facebook og være i stand til at lave en youtube-video som en del af deres eksamensprojekt. Man kan roligt sige at dokvit har mærket den digitale revolution siden '96, specielt den multimediale og interaktive udvikling i de sidste 5-10 år. En af hovedårsagerne til at dokvit har klaret at følge med indtil nu og ikke har "gået ud på dato" ligger i hele udgangspunktet for fagets etablering i '96. Den grundlæggende forståelse i grundlagsdokumenterne fra komitéerne som foreslog dokvit i sin tid, var at mange medier og dokument-typer ville blive ved med at bestå samtidig med at

nye medier og dermed også nye dokument-typer ville komme til og ikke mindst hybride medie- og dokumenttyper ville opstå. Det betyder alt i alt at man må blive ved med i både teori og praksis at forholde sig til både gamle og nye medie- og dokument-typer. Man må fortsat studere både trykte og digitale bøger, men også forholde sig til helt nye dokument-typer som "aps" altså dokument-typer for mobiltelefoner, som kan omfatte både skrift, billede og musik, (hvor mange havde iøvrigt mobil-telefon i '96 ?) Men det er ikke blot nye digitale dokument-typer som man som dokviter og kommende dokument-forvalter må forholde sig til. En af de nye master-studerende på dokvit i år har bl.a. set på hvordan mange folk efter tragedien 22.7, dokumenterede deres medfølelse gennem f.eks. blomster, og hvordan det var en udfordring for kommuner, som gerne ville tage vare på alle disse udtryk fra sine borgere. Hun viser hvordan man i en kommune, Moss, klarede denne udfordring på en vældig kreativ måde, ved at kompostere disse blomster for sig og bruge den komposterede jord som bed for et nyplanted fredstræ.

15 år er gået siden dokvit startede og vi er blevet mere solidt etableret gennem disse år, men vi er stadig åbne for nye ting og vi føler os godt rustet til den nye spændende udfordring som kommer i de kommende år, når vi bliver medie- og dokumentationsvidenskab. Det betyder at vi ikke bare skal uddanne dokument-forvaltere, men også dokument-producenter indenfor alle typer medier, gamle såvel som nye og medier som endnu ikke har set dagens lys! ■

Nye medlemskort kommer

I desember starter utsendelsen av nye medlemskort til alle medlemmer i Bibliotekarforbundet. Prosessen tar noe tid, og alle skal ha fått sitt nye kort i posten i løpet av januar. Det er DNB som på vegne av vår hovedorganisasjon YS og Bibliotekarforbundet sender ut medlemskortene.

Kortet som utsendes er et rent medlemskort hvor du vil finne ditt medlemsnummer. Dette nummeret er "inngangsbilletten" til samtlige medlemsfordeler i Bibliotekarforbundet samt alle medlemsfordeler i YS.

Medlemskortet kan også oppgraderes til en brukskonto. DNB fremhever at det er gunstige vilkår på en slik konto: - Dette kortet gir deg tilgang på høy innskuddsrente og lav kredittrente. Du får i tillegg tilgang på rabattavtaler hos Euro-Florist, Oslo Sportslager og Solia reiser, sier Line Haug Andersen i DNB.

Det er du som medlem som selv velger det medlemskortet som passer best for deg. Informasjonen om dette kortet ligger tilgjengelig på nettet og det vil også bli sendt informasjon sammen med med-

lemskortet. De som allerede har valgt å oppgradere sitt medlemskort vil ikke motta nytt medlemskort nå.

Les mer om kortet her:

<http://ysmedlemskort.no> ■

Pusse opp?

Handle hvitt er enklere enn du tror

➔ **handlehvitt.no**

– det lønner seg å vite!

SAMARBEID MOT SVARE ØKONOMI

REKREASJON

Unge dansker velger gult

Et økende antall unge dansker melder seg inn i «gule» fagforeninger. Samtidig synker medlemstallet i LO. Etter årtusenskiftet har gule fagforeninger i Danmark fått mer enn 100.000 nye medlemmer. Hvert femte fagforeningsmedlem under 30 år er med i enten Kristelig Fagbevægelse (Krifa) eller Det Faglige Hus. I samme tidsrom har dansk LO hatt en nedgang på 250.000 medlemmer. Det viser en ny rapport fra forskningscenteret FAOS, tilknyttet universitetet i København.

«Gule» fagforbund har ikke kollektive tariffavtaler, og har betydelig billigere kontingent enn LO. Men de tilbyr arbeidsledighetsforsikring. I Danmark står fagforeningene for utbetaling av dagpenger, ikke staten som i Norge. Dette gjør de gule foreningene attraktive.

Dansk LOs nestleder Lizette Risgaard er bekymret: - Hvis stadig flere velger gule forbund, eller dropper helt å organisere seg, vil det ikke være noen igjen å lage tariffavtaler for, og de vil forsvinne helt, sier hun til Ugebrevet A4.

– Da vil arbeidsgiverne forhandle kontrakter med den enkelte ansatte. Dermed forsvinner roen, fleksibiliteten og de ordnede forholdene vi har på arbeidsmarkedet i dag. Det er på ingen måte i samfunnets interesse, sier Risgaard. ■

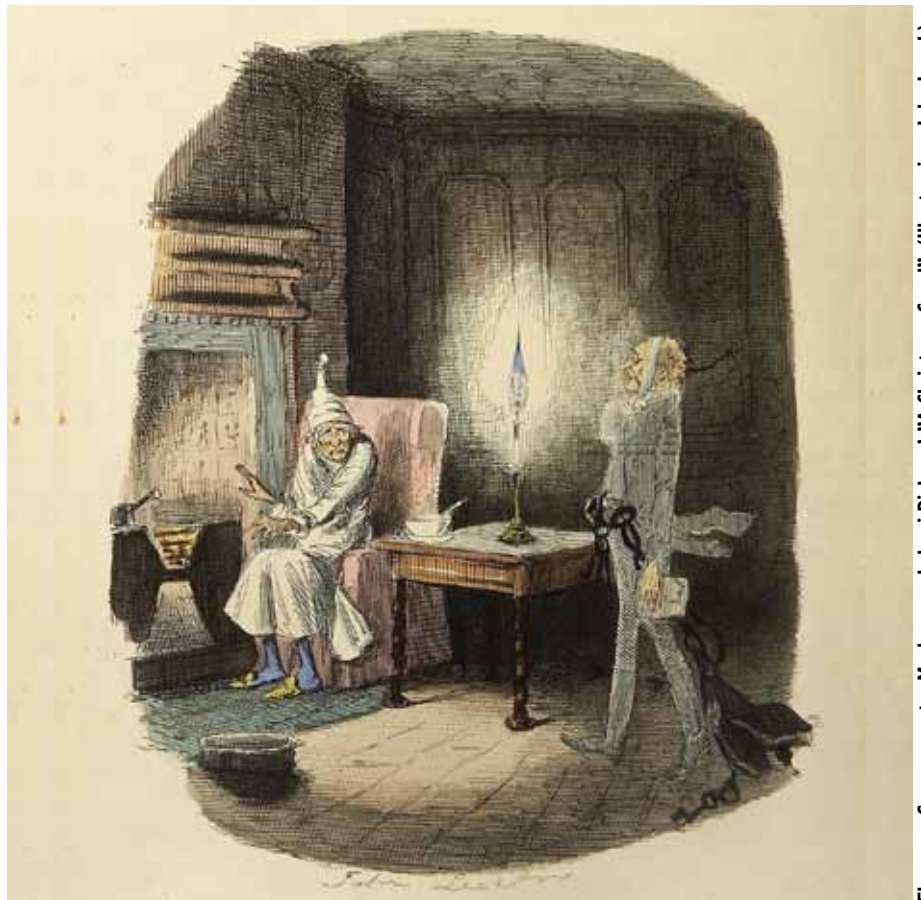
Nå har vi vaska golvet

Når dette skrives har ikke desember lagt sin lune hånd over oss, men det har den når den leses. Om ikke når det leses så i hvert fall når dette nummeret av Bibliotekaren dumper ned i postkassen som en hyggelig hilsen.

Jeg har alltid vært en stor fan av jula, og ikke minst førjulstiden! Ukene frem til juleaften, hvor vi rydder, vasker, pynter, og gleder oss. Og jeg mener ukene, altså fra 1. desember og ikke fra 1. oktober når handelsstanden starter. Nå skal jeg ikke være for stor i munnen her, juleforberedelsene starter litt tidligere enn 1. desember på barneavdelingen hos oss.

I rent selvforsvar henter vi frem litt julebøker fra begynnelsen av november. Hvis ikke ender vi opp med å bli overrent av desperate barnehageansatte, på jakt etter adventsboken de glemte å låne da de var hos oss uken før. Men julepynten, den kommer ikke frem før etter 1. desember! Et sted må grensen gå!

Mange steder er førjulstiden ganske forferdelig syns jeg, for eksempel på kjøpesentre. De siste ukene før juleaften er alle butikker fylt til randen av shopping-

Ebenezer Scrooge møter Marleys spøkelse i Dickens' "A Christmas Carol". (Illustrasjon: John Leech)

gale folk, som gradvis blir villere og villere i blikket etter som den perfekte gaven fortsatt er utenfor syne. Da er det ganske koselig, og litt artig, å se på de som etter en hektisk dag kommer heseblesende inn til oss, bæreposer med alskens dill og dall slengende. De trer over vår terskel, og ofte syns jeg at jeg kan se roen senke seg over dem. Foreldrene setter seg ned og skravler, mens barna løper rundt og leker, før de plukker ut bøkene de skal ha og fortsetter ut på jakt etter nye gaver å handle.

Det finnes de som mener at biblioteket ikke bør bry seg om å være møtested og så videre, men heller holde seg til utlån. Aller helst av bøker. Egentlig kun bøker, og da kun bøker av ordentlige forfattere, og ikke tull og tøys. Kanskje satt litt på spissen, men slik føler nå jeg det når jeg leser tårekvalte innlegg om hvordan biblioteket ikke er slik det var og ikke slik de ønsker det skal være. Jeg syns at det i slike tider som disse viser hvor viktig det er å ha biblioteket som en møteplass. Et sted man i en ellers travel hverdag kan komme inn og trekke pusten,

uten kjøpepress eller annen type press. Og kanskje også et sted hvor de som ikke har så mange, eller noen, kan komme og snakke litt. Få litt julestemning uten at det blir trykket nedover hodet deres. Et sted barn kan komme og være med på juleverksted, uansett hvor god eller dårlig råd foreldrene deres har. Et sted de kan høre julehistorier, selv om de ikke har noen hjemme som har tid til å lese for dem.

Så finn frem det litt slitne juletreet fra kjelleren, og børst støvet av lys og nisser. Er dere litt ville og vågale, så kanskje vanker det gløgg/kaffe og pepperkaker på lånerne? Uansett så er jeg veldig sikker på bibliotekarens hyggelige smil, kombinert med litt julepynt, kan få frem julestemningen selv hos den mest innbitte Ebenezer Scrooge! Så god jul folkens, uansett om dere feirer den eller ikke! ■

Slik Jan-Egil ser det

Vår spaltist Jan-Egil Holter-Wilhelmsen er utdannet bibliotekar fra 2008 og jobber nå som avdelingsleder på barneavdelingen ved Horten bibliotek.

Ny dansk kulturminister møtte biblioteksjefene

Uffe Elbæk er navnet på den nye danske kulturministeren. I midten av november møtte han for første gang landets biblioteksjefer. Det skjedde under det årlige bibliotekledermøtet arrangert av Styrelsen for Bibliotek og Medier, den nasjonale bibliotekmyndigheten i Danmark.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

Ministeren lovet å gjøre biblioteksaken synlig i alle politiske rom, men flere penger til sektoren blir det ikke noe av, skriver redaktør Henrik Hermann i det danske Bibliotekarforbundets tidsskrift Perspektiv.

Uffe Elbæk snakket om de store utfordringer han ser i det danske samfunnet. For eksempel det ministeren kalte en empati-krise, hvor vi har vanskelig med å sette oss i andres sted og hvor solidariteten kanskje er blitt svekket. Og en systemkrise, hvor vi har vansker med å utnytte hverandres kompetanser, ressurser og viten for å løse helt grunnleggende utfordringer som ressurs- og klimaproblemene.

Nye måter

- Det betyr at det er bruk for en enorm sosial oppfinnsomhet, sa ministeren blant annet og tilføyet:

- Men vi har sett grunnleggende endringer i det danske samfunnet før, for eksempel den gang vi gikk fra bondesamfunn til industrisamfunn, sa Uffe Elbæk og understreket at vi framover kommer til å bo på andre måter, transporteres på en andre

måter og kommunisere på nye måter.

Det danske Bibliotekarforbundets leder, Pernille Drost, ville vite om Uffe Elbæk bare er enda en minister i rekken av dem som kommer på bibliotekledermøtet og roser biblioteksjefene og bibliotekene for deres arbeid, uten at det så skjer så mye fra ministerens side. - Hvordan vil du gjøre en forskjell, spurte hun.

Synlighet, uten penger

- Mitt svar er, at jeg kun har gjort en forskjell hvis vi gjør dette sammen. Altså: hvis man ikke har penger, hva gjør man da? Her kan man i det minste gi synlighet til området. Synlighet betyr at jeg vil ta denne problemstilling med bibliotekene inn i alle de politiske rom man beveger seg gjennom, sa kulturminister Uffe Elbæk.

Så gjenstår å se hvor lenge denne danske kulturministeren varer. Gjennomsnittet har vært drøye to år. Men i følge Henrik Hermann forlot dagens kulturminister Uffe Elbæk (Radikale Venstre) biblioteksjefmøtet med kraftigere klappsalver enn det som ble foregående kulturminister Per Stig Møller (Det Konservative Folkeparti) til del i fjor. ■

Synlighet betyr at jeg vil ta denne problemstilling med bibliotekene inn i alle de politiske rom man beveger seg gjennom, sa kulturminister Uffe Elbæk. (Foto:Lori Webb)

IVA skifter departement

Med det nye regjeringss grunnlaget etter valget i Danmark, er der lagt opp til flytting til Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA). Institusjonen som utdanner bibliotekarer i Danmark, skiftet for halvannet år siden navn fra Danmarks bibliotekskole til Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA). Nå skifter de også departementstilhørighet. Fram til nå har de hørt under Kulturministeriet, men heretter blir det Ministeriet for Forskning, innovation og videregående Uddannelser de skal rapportere til, melder vårt danske søsterorgan Perspektiv.

Den nye minister for forskning, innovation og videregående utdannelse, Morten Østergaard, får ikke bare Det Informationsvidenskabelige Akademi som ny utdanningsinstitusjon under sitt departement. Også Arkitektskolen blir ny utdanningsinstitusjon i hans portefølje.

Det danske Bibliotekarforbundets leder Pernille Drost ser fram til å høre mere om planene for overflytningen: - Det kommer ikke som noen overraskelse på meg at man har valgt å flytte IVA fra Kulturministeriet. Men hva det konkret kommer til å bety for institusjonen er for tidlig å si.

Hun håper imidlertid at det snarest kommer en avklaring på hva framtida bringer: - Det er viktig, at IVA bevarer det bibliotekvitenskaplige som et særskilt forskningsområde uansett hvilken form institusjonen får. Og så er det selvfølgelig avgjørende at det snarest mulig blir avklart hva denne endringen får å si for ansatte og studenter. Så jeg håper den nye minister handler raskt, sier Pernille Drost til danske BFs nettsted.

IVA regnes som verdens største bibliotekskole, og har betydning også for det norske bibliotekmiljøet. ■

Utredning om litteraturpolitiske virkemidler i Europa

Kulturdepartementet har bedt Tore Slaatta og Helge Rønning, ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, om å gjennomføre en utredning av rammebetingelser og virkemidler overfor bok- og forlagsbransje i sentrale europeiske land.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

- Det er viktig å få en gjennomgang av hvordan bokbransjen er regulert i andre land for å ha et godt grunnlag for en beslutning, sier kulturminister Anniken Huitfeldt og forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland i en pressemelding.

Utredningen skal kartlegge virkemidler i sentrale land i Europa, for eksempel Tyskland, Frankrike, Storbritannia, Spania, Sverige, Danmark og Sveits. Virkemidlene skal beskrives med hensyn til innhold, virkeområdet etc.

Overføringsverdi

Det er sentralt at det skal vurderes om elementer ved de kartlagte virkemidlene kan ha overføringsverdi til norske forhold, og herunder om boklov er et hensiktsmessig virkemiddel for å fremme norsk skjønn- og faglitteratur.

- Det er viktig å få en gjennomgang av hvordan bokbransjen er regulert i andre land for å ha et godt grunnlag for en beslutning, sier kulturminister Anniken Huitfeldt. (Foto: Wenche Nybo)

- Det er tidligere gjort utredninger som dreier seg om fast- og fripriser på bøker. Vår utredning handler om det komparative i et europeisk perspektiv og dreier seg derfor om noe mer enn boklovperspektivet og prisdannelser, sier Helge Rønning. (Foto: Erling Bergan)

Det er to parallelle utredninger som skal gjennomføres, med henholdsvis Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet som oppdragsgivere. En utredning skal vurdere virkemidler for skjønnlitteratur og den andre utredningen skal vurdere virkemidler for faglitteratur. De to utredningene skal begge utføres av Slaatta og Rønning, og begge skal være ferdig 15. februar 2012.

Disse utredningene vil utfylle utredningen av litteratur- og språkpolitiske virkemidler i Norge, som allerede er satt i gang og utføres av Oslo Economics.

Kritisk bransjeblad

I avisa Klassekampens utgave 9. november stiller Dag H. Nestegard, redaktør av bokbransjens tidsskrift Bok og Samfunn, seg undrende til bestillingen fra Kulturdepartementet. Nestegard mener det al-

lerede er tilstrekkelig med dokumentasjon på det som etterspørres.

Dette er Helge Rønning uenig i.

- Det er tidligere gjort utredninger som dreier seg om fast- og fripriser på bøker. Vår utredning handler om det komparative i et europeisk perspektiv og dreier seg derfor om noe mer enn boklovperspektivet og prisdannelser – om distribusjonsformer, rettighetsystemer og e-bøker, sier Rønning til nettsidene for Institutt for medier og kommunikasjon ved UiO. ■

Finnes det en nordisk modell?

Det snakkes ofte om at vi i Norden har en egen modell for forholdet mellom partene i arbeidslivet. En nordisk modell, som vi er stolte av. Men nå stilles det spørsmålsteget ved om det er riktig å omtale dette som én felles modell. - Det er bare bløff, sier professor Paul Gooderham ved NHH til Aftenposten.

Tekst: **Erling Bergan**
Redaktør

Sammen med det danske forskningsinstituttet FAOS har han gjort en studie som tyder på at ulikhetene mellom de nordiske landene øker. NHH og FAOS har undersøkt et stort antall bedrifter i Danmark og Norge. Et hovedfunn er at fagforeningene i Norge får involvere seg langt mer i styringen av bedriften enn i Danmark.

Flexicurity

Danmark startet bevegelsen vekk fra «den nordiske modellen» og over til «flexicurity» allerede i 1996. Begrepet flexicurity er satt sammen av uttrykkene flexibility og security, for å markere at ordningen skal fremme både fleksibilitet for arbeidsgiver og trygghet for arbeidstaker. Modellen har et svekket oppsigelsesvern sammelignet med «den nordiske modellen», og det gir arbeidsgiverne en fleksibilitet i personalpolitikken.

Bare en bløff

– Vi liker å snakke om den nordiske modellen, men det er bare bløff. Forskjellene er større enn vi tror, det er mange ulike modeller. Andre studier viser at også Sverige fjerner seg mer fra Norge på dette området, sier professor Paul Gooderham ved NHH til Aftenposten. Han ønsker seg en debatt om alternative modeller. Hensikten skal være å bedre bedriftenes konkurransevne, ved å gi arbeidsgiver større mulighet til å trappe opp og trappe ned i forhold til bedriftens behov.

Må en krise til

Gooderham ser at det kan være vanskelig å overbevise norske arbeids-

takere om å gå vekk fra den genuine nordiske modellen. - Det må kanskje en krise til i Norge før det blir aktuelt å tenke på å innføre flexicurity. Men med de usikre økonomiske tidene vi har nå, som kan smitte over til Norge også, er det vel verdt å begynne diskusjonen om dette nå, sier han til avisa.

Hull i modellen?

Men fra dansk hold kommer det også andre momenter. – Etter en periode med halleluja-stemning om den danske flexicurity-modellen, som forbilde for hele Europa, diskuterer vi nå i forskningsverdenen om det er noen huller i den, sier professor Steen E. Navrbjerg ved FAOS i Danmark. Han påpeker blant annet at det er verre å

opptjene en god pensjon for dem som er ut og inn av arbeidslivet enn de som er mer fast på arbeidsmarkedet, og at det er en psykisk utfordring å være blant dem som blir sendt ut og inn av arbeidsløshet. ■

– Vi liker å snakke om den nordiske modellen, men det er bare bløff. Forskjellene er større enn vi tror, sier professor Paul Gooderham ved NHH i Bergen.

– Etter en periode med halleluja-stemning om den danske flexicurity-modellen, som forbilde for hele Europa, diskuterer vi nå om det er noen huller i den, sier professor Steen E. Navrbjerg ved FAOS i Danmark.

Stipend for BF-medlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 58.000 til stipend for medlemmer av BF i 2011. Stipendet skal bidra til faglig utvikling for BFs medlemmer.

Søknaden kan gjelde etter- og videreutdanning, kurs, aktiv deltakelse på arrangement, arbeid med større artikler for Bibliotekaren, studieturer, studieopphold, hospitering, prosjekt, m.m.

Alle som er medlem av BF kan søke stipend. Medlemmer i statssektoren oppfordres spesielt til å søke. Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Etter at stipendet er brukt, skal søkeren sende BF en kortfattet rapport om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Skrivning av artikkel til Bibliotekaren kan være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

Stipend til studentmedlemmer

Bibliotekarforbundets forbundsstyre har satt av inntil kr 10.000 i 2011 til stipend for studentmedlemmer av BF ved Høgskolen i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Stipendet skal brukes til deltakelse på konferanser og seminar innen bibliotekbransjen. Forbundsstyret skal ha kortfattet rapport om hvilket utbytte man hadde av deltakelsen.

Søknad sendes bf@bibforb.no.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året.
Har du spørsmål, ring BFs sekretariat 48 02 09 00.

GI ET BARN ET
TRYGT HJEM TIL JUL

BLI SOS-FADDER NÅ!

www.sos-barnebyer.no

Sporbarhet

Gjenfinning

Vi søker bibliotekarer til næringslivet!

Centerpoint søker kontinuerlig etter personer med bibliotekarutdannelse (Bachelor eller Master) som ønsker å jobbe med dokumentsystemer i for eksempel olje- og energibransjen.

Ta kontakt med en av de hyggelige rådgiverne hos Centerpoint og hør om hvilke muligheter vi har for deg!

Trond Gabrielsen
trond@centerpoint.no
+47 22 47 94 11

Peder Wandem
peder@centerpoint.no
+47 22 47 94 17

Centerpoint AS er et konsulent- og rekrutteringsselskap, og opererer innen olje/gass/energi- og vei/jernbanesektoren. Et viktig fokusområde for Centerpoint er Document Management/ Document Control og arkivfaglig bistand, hvor vi leier ut konsulenter på lange oppdrag til de største selskapene i Norge.

 CENTERPOINT™

www.centerpoint.no

ISDN

ISBN

Skal du søke eller arkivere må du vite
forskjellen på ISDN og ISBN

Flinke folk kjenner til den viktige forskjellen. Ønsker du å utgjøre en stor forskjell som informasjonsforvalter, så har vi ledige jobber innen bibliotek, dokumenthåndtering, arkiv og webpublisering. Xtra personell er spesialister på å finne riktig jobb til riktig person.

Xtra personell – stolt leverandør av flinke folk. tlf: 02360 www.xtra.no

xtra
personell

Se hva vi har på deg!

Som BF-medlem er det du som sjekker og oppdaterer opplysningene om deg selv i medlemssystemet vårt.

Dermed blir forbundets kunnskap om bibliotekarers lønns- og ansettelsesforhold aktuell og nyttig. Og vi kan se utviklingstrekk over tid. Har du vært inne og oppdatert deg selv i det siste? Klikk på knappen 'Oppdatere medlemsinformasjon' til høyre!

Siden 2005 har medlemmene kunnet oppdatere info om seg selv i BF's medlemsregister. Dette har dere gjort i økende grad, og dermed er forbundets faktagrunnlag stadig bedre, enten det gjelder lønnsstatistikk eller adresser for utsending av blad. Nå ønsker vi at alle medlemmer går inn og sjekker info om seg selv, og at de gjør det til en vane å sjekke dette jevnlig. Har det skjedd endringer med deg selv siden sist, er det bare å endre dette på direkten. Vi ønsker at det skal være en ryggmargsrefleks hver gang du har endring i telefonnummer, adresse, arbeidsgiver, arbeidssted, lønn, stillingsprosent, osv.

Når medlemmene sender inn endringer i opplysninger om seg selv på denne måten, havner de i et såkalt "venteregister". BF's sekretariat sjekker manuelt hver enkelt opplysning for å luke ut åpenbare misforståelser og feilskrivninger. Dette blir gjort daglig.

Medlemmene finner lenken til medlemsregisteret fra BF's nettsider. En knapp på høyre side heter "Oppdatere medlemsinformasjon". Du føres da til innloggings-bildet. Der avkreves du medlemsnummer og fødselsdato. Medlemsnummer står på adresseetiketten bak på Bibliotekaren. ■

Oppdatere medlemsinformasjon

Foto: John O'Neill

Godt lesestoff:
www.dagogtid.no

Stillingsannonser i Bibliotekaren

Trenger du en ny medarbeider?
Er du på bibliotekarjakt?

Bruk Bibliotekaren til å komme i kontakt med aktuelle søkere!

Vi utkommer hyppig, du treffer bibliotekarer og bibliotekarstudenter i hele landet på en effektiv måte.

Og vi er rimelige: En åttendedels side er gratis! Kvant side koster 600. En halv side kr 1400. En hel side kr 2600. Alle priser pluss mva.

Ta kontakt: Redaktør Erling Bergan 91 31 80 01 erling.bergan@bibforb.no

UNIVERSITETET I AGDER
Universitetet i Agder er Norges nyeste universitet med virksomhet i Kristiansand, Grimstad og Arendal. Det laglige virksomheten er organisert i 5 fakulteter. Universitetet i Agder har over 8000 studenter og 540 ansatte.

UNIVERSITETET I AGDER SØKER:

SPESIALBIBLIOTEKAR/ SENIORKONSULENT
Universitetsbibliotek
Ref 95/08

Søknadsfrist: 20.10.08

Full utlysning på www.nir.no eller www.ula.no stilling eller ved personal- og organisasjonsavdelingen tlf 38 34 10 00

UNIVERSITETET I AGDER
GIMSTAD VEI 20, SERVICEBOKS 427
4004 KRISTIANSTAD
TELEFON 38 34 10 00, postboks@ula.no, www.ula.no

Nesodden kommune

Ledig vikariat ved Nesodden bibliotek

Nesodden kommune, med sine ca 17000 innbyggere, er en attraktiv by-kommune som ligger med sin lange kyststrupe mot Oslofjorden og Bundefjorden. Attraktiv, fordi den er vakker og landlig, med god og raske kommunikasjon til og fra Åker bryggeri i Oslo og Lysaker i Bærum. Her er turløyper både sommer og vinter, mange badestrender, rikt kulturliv og et godt skole- og barnehagetilbud. I Nesodden kommune skal det være godt å bo i alle livets faser.

Det er ca 1200 ansatte i Nesodden kommune. Som ansatt nyter du godt av våre gode lønns-, pensjons- og forsikringsordninger, bedriftshelsetilbud og personaltjenester på fjellet. Vi leverer avanserte tjenester, med krav til høy kvalitet i alle ledd. Derfor trenger vi deg med god kompetanse og ønske om videre utvikling. Vår visjon er mangfold og muligheter.

Fra 1. september 2008 er det ledig ett 1-årig vikariat i 50% stilling som bibliotekar ved Nesodden bibliotek. Biblioteket har 6 ansatte fordelt på 5,5 årsværk, og er i dag lokalisert på Skolefeltet. Det er innmeldt vedtatt at biblioteket i løpet av de nærmeste årene skal flytte til nye lokaler i det planlagte kommunesenteret på Tangenstråken. Nesodden bibliotek er inne i en svært positiv utvikling, med stor økning i besøk og utlån. Vi ønsker å utvikle en fremtidsrettet bibliotekdrift, og søker etter en kreativ og engasjert deltager i vårt team.

For stillingen kreves bibliotekfaglig utdanning på bachelornivå. Relevant erfaring kan komme fra utdanningskravet. Personlige egenskaper vil bli tilleggs vurdert.

Ønsker du å søke på stillingen kan få ved henvendelse til biblioteksjef Ib Aarmo på tlf 465052 / 95150883 eller e-post: ib.aarmo@nesodden.kommune.no

Med CV og bekreftede kopier sendes Nesodden bibliotek, Kapellveien 2, Nesoddenveien innes 3. september 2008. For elektronisk søknad, gå inn på nesodden.kommune.no

TRONDHEIM KOMMUNE

BIBLIOTEKSJEF TRONDHEIM FOLKEBIBLIOTEK

Vil du være leder for Trondheims største kulturhus?

Vi søker etter en resultatorientert person med bibliotekarutdanning eller annen høyere utdanning innen kulturelle fagområder. Erfaring fra bibliotek eller annen kulturinstitusjon er nødvendig.

Nærmere informasjon om Trondheim folkebibliotek og stillingen finnes på www.trondheim.kommune.no/stillingledig www.trondheim.kommune.no/folkebibliotek

Søknadsfrist 19. september 2008

Perhard Dalen, tlf. 0047.91.11.24.66 eller rd@trondheim.kommune.no

UNIVERSITETET I AGDER

BIBLIOTEKAR VED UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I AGDER

Ref nr 83/08

Ved Universitetet i Agder er det ledig en 100 % fast stilling som bibliotekar, med arbeidsstedet Kampus Kristiansand.

Personlig egnethet tillegges stor vekt. Vi søker en initiativ, målrettet og selvstendig medarbeider som vil være med undervegs- og veiledningsoppgaver, og som vil være med i videreutvikle universitetsbiblioteket i Agder som ressurs for studenter og ansatte.

Stillingen er knyttet til virksomhetsområdet Fag og formidling, med særlig ansvar i forhold til lærerutdanning og fagområdet pedagogikk. Oppgavene er allsidige, med hovedvekt på samlings- og studieoppgaver, publikumsarbeid og veiledning/undervisning av studenter og ansatte.

For stillingen kreves bachelor i bibliotek og informasjonsvitenskap eller tilsvarende utdanning. Relevant erfaring og gode ICT- og språkkunnskaper vil bli vektlagt.

Personlig egnethet tillegges stor vekt. Vi søker en initiativ, målrettet og selvstendig medarbeider som vil være med undervegs- og veiledningsoppgaver, og som vil være med i videreutvikle universitetsbiblioteket i Agder som ressurs for studenter og ansatte.

Den statlige arbeidstidstypen skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkning. Det er derfor personaltolkning må oppnå en balansert arbeids- og fritidsforhold og rekruttere personer med innvandringsbakgrunn. Personer med innvandringsbakgrunn oppfordres til å søke stillingen.

Den som tilsettes har rettigheter og plikter etter de bestemmelser som til enhver tid gjelder for tekniske og administrative stillinger ved Universitetet i Agder. Tilstøting foretas av Tilstøtingsråd for tekniske/ administrative stillinger ved Universitetet i Agder.

Stillingen lønnes etter Statens lønnsregulativ, lønnsplan 90/2005, stillingskode 1515, tr. 43-50. For spesielt gode kvalifikasjoner søkere kan høyere lønn vurderes.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til universitetsbibliotekar Henry Langseth, tlf. 38 34 12 10, e-post: Henry.Langseth@ula.no eller bibliotekdirektør Else-Margrethe Brøndbo, tlf. 38 34 12 10, e-post: Else-Margrethe.Brondbo@ula.no

Vi ønsker forhinsvis at selve søknaden og nævere om utdanning og erfaring sendes elektronisk, på søknad. Alternativt kan søknad og CV med bilde sendes på utdanning og praksis sendes Universitetet i Agder, organisasjonsavdelingen, Serviceboks 422, 4004 Kristiansand, tlf. 38 34 10 00. Søknaden merkes med Ref. nr.

SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE

Fylkesbiblioteksjef

Det er ledig stilling som fylkesbiblioteksjef i Sogn og Fjordane fylkeskommune.

For informasjon, sjå vår heimeside: www.sj.no eller ta kontakt med konstruert fylkesbiblioteksjef Anja Angelskår Mjelde, tlf 57 27 18 87 / 99 25 73 56 eller fylkesdirektør Ingebjørg Eriksdatt tlf 57 82 50 03 / 41 53 09 41.

VANG KOMMUNE
Skule- og kulturkontoret

Biblioteksjef (arkivsak 08 / 729)

Det er ledig 100% fast stilling som biblioteksjef i Vang. Vales biblioteket holdt i nye lokaler i Vang sentrum med nye- og utpansning, utvokning, ligning og galleri.

Følgende vil bli en bibliotekarleder og en biblioteksjef-still. I tillegg vil det være en bibliotekar og en biblioteksjef-still. I tillegg vil det være en bibliotekar og en biblioteksjef-still. I tillegg vil det være en bibliotekar og en biblioteksjef-still.

Vi søker etter en medarbeider som:

- har godkjent bibliotekutdanning
- er positiv, serviceorientert og kan samarbeide med
- er løyende og engasjert
- har interesse for kulturhistorie

Vi kan tilby et godt arbeidsmiljø og konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår.

Bibliotek i Vales samarbeider etter "Regional bibliotekfor Vales", SSI, <http://www.oppland.no/Document/08/BibliotekforVales2008Vales.pdf>

Da kan lese mer om Vang kommune og bibliotek på nettstaden vår: <http://www.vang.kommune.no/verkeid.asp?AID=1&MID=1099>

Mer informasjon om stillinga kan du få ved å kontakte skule- og kulturforvaltning i Vang, tlf. 41 38 42 42 eller biblioteksjef Renne Renne Østrem, tlf. 41 38 45 66.

I Vang kommune er det også ledig stilling for ferdileverer, utleier og vespelister, kontakt oss for mer informasjon.

Søknad merkes med "arkivsak nr 08/729" kan du sende søknaden via vår internettside: www.vang.kommune.no/verkeid.asp?AID=1&MID=1099

NTNU

FAUSKE KOMMUNE

Bibliotekar

Fauske bibliotek har fra 01.01.2009 ledig fast stilling i 100% som bibliotekar.

Arbeidsoppgaver vil hovedsakelig være katalogisering, samling og utlån av litteratur.

Søknad merkes med "bibliotekar" og sendes til: post@fauske.kommune.no

Nærmere opplysninger: Enhetsleder kultur Signe Fausd, tlf. 75 60 07 41/480 08 174.

Fauske kommune har ledig stilling for elektronisk søkning på ledige stillinger: www.fauske.kommune.no

Dokumentasjon på opplysningene til Fauske vil bli tilgjengelig for alle som har tilgang til kommunens nettsider.

Søknadsfrist: 1. desember

Kirkenær kommune har 13 300 innbyggere. Kommunen ligger i Sogn og Fjordane fylkeskommune, mellom Bergen, Hordaland og Oslo. Kommunen er administrativt sentrum for alle de største kommunene og har videregående skule og helsevesen. Kommunen har et mangfoldig kulturliv. Se, fyll og lev i vår nye kommune for kulturlivets økt.

Biblioteksjef

Ved Kirkenær bibliotek er det ledig 100% vikariat som biblioteksjef 01.02.2009-31.01.2010. Møteleg for fast lønning.

Nærmere opplysninger ved biblioteksjef Ingebjørg Eriksdatt tlf 57 82 50 03 / 41 53 09 41.

Kirkenær bibliotek oppfordrer til å søke elektronisk.

Søknadsfrist: 15. september 2008

BIBSYS
- vi gjør kunnskap tilgjengelig

BIBSYS utvikler IT-løsninger for bibliotek, forskning og utdanning. Vi er en sentral leverandør til institusjoner i bilde- og Høgskolekretsen, andre forskningsinstitusjoner, forvaltningsinstitusjoner og Nasjonalbibliotek. Produksjonen våre er utviklet i samarbeid med bibliotekene.

Er et forvaltningsorgan, underlagt Kapsdepartementet, administrativt organisert Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet arbeider for våre tilknyttede 43 ansatte.

Søker to personer med kompetanse i bibliotekfag, utredning og IT.

Lyst til å

- Være med å utforme fremtidens datasytemer for universitet og høgskoler?
- Utvikle din kompetanse og erfaring i et sterkt faglig miljø?
- Bidra til å gjøre et godt sosialt og uformelt miljø enda bedre?
- Arbeide med moderne metodikk, internasjonale standarder og åpen kildekode?
- Delta i nasjonalt og internasjonalt samarbeid?
- Arbeide i team med Scrum, smidig (agile) og iterativ metodikk?

Da kan en av våre stillinger være noe for deg!

Fullstendig utlysingsstekst finnes på www.jobbnorge.no og på BIBSYS nettside: www.bibsys.no

Søknad skal sendes elektronisk via www.jobbnorge.no.

Søknadsfrist: 20.08.2008.

NTNU
Det skapende universitetet

FYLKESBIBLIOTEK I VANG-AGDER FYLKESKOMMUNE

Det er ledig 100% fast stilling som fylkesbiblioteksjef i Vang-Agder fylkeskommune, Kristiansandregionen.

Følgende opplysninger om stillinga på www.fauske.kommune.no (arkivsak: 1517463).

Kontaktperson for stillinga: Saksbehandlere Rane Halvåk tlf 38 07 41 66, eller fagsjefene Fylkesbibliotek/Kan Schreier tlf 38 07 47 38.

Søknadsfrist: 2. november 2009

Tin kommune har 6 500 innbyggere og ligger i Hordaland fylke. Kommunen består av et godt utvalg av utdanningstilbud bl.a. med videregående skule, og aktivitet innenfor kultur, idrett og friluftsliv.

Ledig stilling som barnebibliotekar ved Rjukan bibliotek

Rjukan bibliotek søker bibliotekar med ansvar for Barne- og ungdomsarbeid. Biblioteket ligger høyt når det gjelder utval, innhold og kvalitet og har et stort utvalg i søknadsfaget.

Biblioteket har ikke hatt egen barnebibliotekar siden stillinga ble innført i 2004, og nå er vi i 100% stilling på vaksningsstilling, som ble ledig fra 1. august, om det barnebibliotekarstilling.

Søknadsfrist: 15. november 2008

Mer info: www.tin.kommune.no

Sunndal kommune ligger i Møre og Romsdal og har ca. 7500 innbyggere, hvorav ca. 4000 bor i kommunesenteret Sunndal. Fylke Aluminium er den største arbeidsgiveren i kommunen. Kommunen har et godt utvalg av barne-, ungdoms-, kultur- og friluftstilbud.

Kulturforvaltningen i Sunndal kommune har ledig stilling som bibliotekar i Sunndal kommune. Stillingen er delt 50/50 mellom grunnforvaltningen i Sunndal og Sunndal folkebibliotek. Sunndal folkebibliotek består av hovedbibliotek og 3 filialer, og det er 8 grunnskolekommuner.

Stillingen er tilleggs ansvar for koordinering av bibliotek i grunnforvaltningen i kommunen. Dette innebærer samarbeid med alle bibliotekene i kommunen. Kommunen har et godt utvalg av barne-, ungdoms-, kultur- og friluftstilbud.

Stillingen vil også være sentral i bibliotekets ICT-arbeid. Vi ønsker søkere som gjerne tar i bruk den nye teknologien i bibliotekdrift, og gjerne har erfaring med informasjonssystemer, og gjerne har erfaring med Sunndal folkebibliotek.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til: 71 69 90 00 / mobil 473 02 734.

Fullstendig utlysingsstekst finnes på Sunndal kommunes nettside: www.sunndal.kommune.no eller på e-post: post@sunndal.kommune.no. Dermed du ikke finner Her finner du også søknadsveiledning. Søknad skal sendes elektronisk til: post@sunndal.kommune.no - hermed skal du henvendelse til: post@sunndal.kommune.no tlf. 71 69 90 00. Postboks: Sunndal kommune, Postboks 94, 6601 Sunndalhuset.

Søknadsfrist: 31.07.08

Oppegård kommune

Bibliotekar - 100 % fast stilling

Vi du jobbe i et moderne bibliotek 10 minutter fra inngangsporten for voksne og ICT.

Søknadsfrist: 20. august 2008

Fullstendig annonse og søknadsskjema på www.oppegard.kommune.no

VIK KOMMUNE

Vik kommune er et mangfoldig verksted med ulike arbeidstider og yrkesgrupper. Våre arbeidstid og arbeidsoppgaver byr på en spennende hverdag for alle deltagere. Vik folkebibliotek holdt i gode lokaler i et bygg med aktiv kultur og flott natur.

Ledig stilling som biblioteksjef

Vik kommune har ledig: 100% stilling som biblioteksjef for snarlig tilsetting. Spørsmål om stillinga kan stilles til Bjarne Bjørkveit, tlf 57 69 82 55, mobil tlf 9009 99134.

Søknadsfrist: 20. desember 2008.

Fullstendig stillingsannonse finn du på kommunen sine nettsider: www.vik.kommune.no

Søknad skal sendes elektronisk til: post@vik.kommune.no

Da kan også få annonsetekst ved å ta kontakt med Tenestetorget, tlf. 57 69 82 81.

Rådmannen

BIBSYS
- vi gjør kunnskap tilgjengelig

BIBSYS utvikler IT-løsninger for bibliotek, forskning og utdanning. Vi er en sentral leverandør til institusjoner i bilde- og Høgskolekretsen, andre forskningsinstitusjoner, forvaltningsinstitusjoner og Nasjonalbibliotek. Produksjonen våre er utviklet i samarbeid med bibliotekene.

Er et forvaltningsorgan, underlagt Kapsdepartementet, administrativt organisert Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet arbeider for våre tilknyttede 43 ansatte.

Søker to personer med kompetanse i bibliotekfag, utredning og IT.

Lyst til å

- Være med å utforme fremtidens datasytemer for universitet og høgskoler?
- Utvikle din kompetanse og erfaring i et sterkt faglig miljø?
- Bidra til å gjøre et godt sosialt og uformelt miljø enda bedre?
- Arbeide med moderne metodikk, internasjonale standarder og åpen kildekode?
- Delta i nasjonalt og internasjonalt samarbeid?
- Arbeide i team med Scrum, smidig (agile) og iterativ metodikk?

Da kan en av våre stillinger være noe for deg!

Fullstendig utlysingsstekst finnes på www.jobbnorge.no og på BIBSYS nettside: www.bibsys.no

Søknad skal sendes elektronisk via www.jobbnorge.no.

Søknadsfrist: 20.08.2008.

NTNU
Det skapende universitetet

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Leder: Monica Deildok
Postadresse: Bibliotekarforbundet
 Postboks 431 Sentrum,
 0103 Oslo
Besøksadresse: Øvre Vollgt 11, Oslo
 (øverst i Tollbugata)
 48 02 09 00
Telefon: 48 02 09 00
E-post: bf@bibforb.no
URL: www.bibforb.no

Forbundsstyret

Leder
 Monica Deildok
 Mobil: 41 21 23 57
 E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
 Margunn Haugland
 Mobil: 95 78 92 89
 E-post: margunn.haugland@bibforb.no

Styremedlemmer
 Elisabeth Bergstrøm, Longyearbyen bibliotek
 Monica Skybakmoen, Elverum bibliotek
 Mette Rysjedal, Fjaler folkebibliotek
 Knut Hverven, Lovisenberg diakonale høgskole
 Monica Roos, Høgskolen i Bergen

Varamedlemmer
 Randi Egge Svendsen, Moss bibliotek
 Anne Husøy, Molde bibliotek
 Kari Angelsen, Bodin videregående skole
 Gro F. Haugastuen, Statoil
 Arild Skalmeraa, Høgskolen i Telemark

Innmeldingsskjema

Navn	Født
Adresse	Tlf.
	Mobil

Innmelding på nett: www.bibforb.no

I mai 2009 åpnet BF for å ta imot innmeldinger på nett. Både studenter og ferdig utdanna bibliotekarer kan fylle inn et skjema på våre nettsider og klikke Send-knappen. Så er de registrert som medlem. Ferdig utdanna bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning i posten til BF. Ellers er alt elektronisk.

BF-sekretariatet har mottatt 70 innmeldinger på denne måten fra mai til desember 2009. Av disse gjaldt 18 studentmedlemskap og 52 bibliotekarmedlemskap. Rutinen virker godt, og bør nå være tilgjengelig for alle som ønsker medlemskap.

Fra og med januar-nummeret 2010 har vi derfor tatt ut innmeldingsskjema av Bibliotekaren. Det har stått jevnlig i bladet siden starten i 1993. Men nå er dette altså ikke lenger nødvendig.

Trenger du hjelp med innmelding på nett, tar du kontakt med BF-sekretariatet tlf 48 02 09 00 eller bf@bibforb.no.

Fylkeslag

Finnmark
 Ragnhild Måsø
 Tana bibliotek
 Telefon: 46 40 03 16
 E-post: ragnhild.maso@tana.kommune.no

Troms
 Marit Somby
 Troms fylkesbibliotek
 Telefon: 47 30 40 49
 Epost: marit.andersen.somby@tromsfylke.no

Nordland
 Grete Gløsen Josefsen
 Rana bibliotek
 Telefon: 95 06 65 26
 E-post: grete.g.josefsen@rana.kommune.no

Trøndelag
 Morten Haugen
 Høgskolen i Nord-Trøndelag
 Telefon: 41 51 76 33
 Epost: morten.haugen@fink.no

Møre og Romsdal
 Hilde Gjessing
 Møre og Romsdal fylkesbibliotek
 Telefon: 90 79 92 45
 E-post: hilde.gjessing@mr.fylkesbibl.no

Sogn og Fjordane
 Gry Hatlelid
 Årdal bibliotek
 Telefon: 47 26 18 61
 Epost: gha@ardal.kommune.no

Hordaland
 Kasper Vejen
 Statped Vest kompetansesenter
 Telefon: 41 93 16 04
 E-post: kasper.vejen@statped.no

Rogaland
 Elisabeth Haug
 Hetland videregående skole
 Telefon: 95 16 16 86
 Epost: elihaug@gmail.com

Agder
 Mari Hauge
 Aust-Agder bibliotek og kulturformidling
 Telefon: 99 16 12 78
 E-post: mari@aabk.no

Telemark
 Kari Moldvær
 Porsgrunn bibliotek
 Telefon: 93 21 58 41
 E-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold
 Richard Madsen
 Holmestrand bibliotek
 Telefon: 41 85 46 59
 E-post: richard.madsen@holmestrand.kommune.no

Buskerud
 Bror Von Krogh
 Kongsberg videregående skole
 Telefon: 90 77 85 46
 E-post: bror.krogh@skole.bfk.no

Hedmark og Oppland
 Monica Skybakmoen
 Elverum bibliotek
 Telefon: 41 61 08 78
 Epost: monica.skybakmoen@elverum.folkebibl.no

Østfold
 Lise Haugen Larsen
 Moss bibliotek
 Telefon: 97 70 10 20
 E-post: lise.haugen.larsen@moss.kommune.no

Oslo/Akershus
 Britt Helen Bjørnback
 Universitetet i Oslo
 Telefon: 91 53 09 07
 E-post: bhelenb@gmail.com

Et landsmøte som fungerte

Det var en positiv opplevelse å være vitne til Bibliotekarforbundets landsmøte forrige måned. Langvarige forberedelser og funderinger fra forbundsstyre, sekretariat, valgkomite og kontrollkomite kulminerer i et møte med 60 kloke delegater og de forberedelsene og funderingene de har gjort i sine fylkeslag. Mange saker går ganske ukommentert gjennom i landsmøtet, mens andre får noen spennende diskusjoner og forslag knyttet til seg. Noe blir endret, men de fleste forslagene vedtas slik de forelå før landsmøtet begynte.

Det kan være lett å falle for fristelsen til å tro at dette gjør landsmøtet til en overdreven stor og dyr type virksomhet. Når en sak presenteres fra talerstolen, møteleder spør om noen ønsker ordet, ingen gjør det, og saken vedtas – eller tas til etterretning, som i mange tilfelle er den formelle sluttbehandlingen.

Men bak dette tilsynelatende, ligger en realitet. For hvis en landsmøtesak er slett forberedt, eller hvis en landsmøtesak gir konsekvenser som mange medlemmer ikke ønsker, så vil det ganske så sikkert bli sagt fra. Forbundsstyret vet dette når de forbereder saker. Medlemmene vet at forbundsstyret vet dette. Og delegatene vet at forbundsstyret vet det. Saksdokumentene må kunne tåle dagens lys overfor alle medlemmer gjennom publisering i Bibliotekaren på forhånd, og de må tåle kritikk og motforslag gjennom selve landsmøtebehandlingen.

Den usynlige taleren, det usagte innlegget, den krevende kritiker som aldri manifesterte seg – de er alle til stede under forberedelsene fram mot landsmøtet. Mulig kritikk har på sett og vis allerede hatt sin virkning.

Dette demokratiske premisset er viktig i en hver organisasjon. Det må legges til rette for debatt, det må lages arenaer for at ting endres, det må stadig tas avstemninger – selv om de som oftest ender med enstemmige vedtak. For dette betyr ikke at medlemmene sover. Det betyr at ledelsen hele tiden vet at de ikke gjør det.

Derfor ble mesteparten av forbundsstyrets forslag til målprogram vedtatt uten endringer. Men de inkonsekvente og svake delene av forslaget ble endret etter forslag fra delegatene. Derfor ble de fleste forslagene til vedtektsendringer vedtatt som de var foreslått. Men for eksempel et forslag om å åpne medlemskap også for universitetsbibliotekarer ble stoppet og oversendt organisasjonsutvalget til nærmere vurdering. For dette var et forslag som medlemmene følte ikke var riktig, eller eventuelt ikke modent nok ennå. Derfor sluttet landsmøtet seg til splitter nye forslag, fra delegatene, om gravferdsstøtte og økte midler til stipend.

Landsmøtet fungerte altså, etter min mening, som demokratisk arena. Årets utgave var kanskje til og med blant de bedre.

Nå gjelder det å gjøre landsmøteperioden til en av de beste i BFs historie. Og det lar seg vel gjøre?

Erling Bergan
Redaktør

Sitatet

"Kjære landsmøte. Dette er mitt første landsmøte. Så bær over med meg – og også mange av oss fra Oslo og Akershus – hvis vi gjør noe feil i forhold til det formelle. Mange av oss er ferske."

Delegat Kristine Mesgrahl (Oslo/Akershus BF) fra talerstolen under behandling av vedtektsendringer under BF-landsmøtet på Gardermoen 11. november 2011.

Det hører med til historien at hun, og de andre delegatene fra Oslo/Akershus, absolutt ikke gjorde noe feil, men tvert imot ga avgjørende bidrag til de gode vedtakene som ble tatt i saken.